

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno

v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEČ

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:

Enostolpna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6'—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poština plačana v polovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; neuradna pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnitva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Tiskovni zakon.

Ustava določa glede tiska na kratko, da je tisk svoboden. To bi se reklo, da sme vsak potom tiska svobodno širiti svoje misli, kakor sme v demokratični državi vsak državljan svobodno izražati svoje prepričanje, ker je končno vseeno, ali človek dozna za kako dobro ali slabo misel s pomočjo jezika in ušes ali pa s pomočjo optičnih znakov in oči.

O principijelni pravilnosti tega modernega demokratičnega nazora ne bomo razpravljali. Ugotovljamo le, da se je moderni demokratizem uveljavil skoro po vseh državah in s tem principom vred se je uveljavil tudi princip tiskovne svobode pač povsod, kjer je zakonodaja dosledna.

Tudi naši državniki se v svojem časopisu radi hvalijo, da je naša država skozi in skozi demokratična država in da je ni bolj svobodnomne ustave na svetu kakor je naša. Na papirju izgleda stvar res tako, praksa pa je čisto drugačna. Mi smo na las podobni predvojni Ogrski, ki je imela tudi zelo liberalno zakonodajo, praksa pa je bila vse prej kakor liberalna, zlasti glede tiska.

Če bi pri nas vladala res prava demokracija, bi morala veljati tudi ustavna določba glede svobode tiska v njeni celoti, brez vsake omejitve in brez vsakega pridržka političnega značaja (omejitve moralnega značaja priznavajo tudi najsvobodnejši tiskovni zakoni). Ker pa vlada pri nas le navidezna demokracija, je mogoč pri nas zagledati luč sveta tudi tak zakonski osnutek o tisku, kakoršnega namerava vlada v kratkem predložiti parlamentu.

Neverjetne so določbe osnutka tiskovnega zakona o odgovornosti. Stari zakon je poznal institucijo odgovornih urednikov, novi zakonski načrt pa gre mnogo dalje in vali odgovornost takorekoč na vse osebe, ki sodeluje pri izdaji periodičnih tiskovin, tudi na tehnično, prav posebno pa na lastnika tiskarne, v kateri se tiska ta ali oni list itd.

Te določbe ne moremo drugače imenovati kakor nemoralne. Lastnik tiskarne nima navadno niti časa, dostikrat pa tudi ne dovolj juridične šole, da bi znal presojati, kaj je dovoljeno po zakonu in kaj ne. Po novem osnutku pa je tudi tiskar soodgovoren za vsebino lista in mu v slučaju krivde oblast naloži lahko kak običutno globo. Kaj bo posledica te določbe? Posledica bo, da bo vsak tiskar zahteval od izdajatelja lista visoko kavcijo, da se za vse slučaje zavaruje. S tem pa je izrečeno, da bodo mogli začeti izdajati kak list le bogati ljudje ali pa finančno zelo trdne politične skupine, siromaki pa se bodo morali ravnati po starem vojaškem načelu: Durchhalten, aushalten und Maul halten! Taki principi so bili mogoči za časa Sedlitzkega ali pa v stari caristični Rusiji, z načeli moderne demokracije se pa prav malo ujemajo.

Zakonski načrt o tisku bi se moral pravzaprav imenovati zakon o preganjanju časopisja in časnikarjev, ne pa tiskovni zakon. Zakoni, ki urejajo delovanje celih stanov, ne določajo le kazni, ampak tudi pravice. Tega načela se drži celo vojaški pravilnik. Po novem tiskovnem zakonu pa je časnikar brezpravna raja, ki stoji vedno z obema nogama v kriminalu. Na svetu so razni zastareli kazenski zakoniki, a tako krute odločbe, kakor jo vsebuje kazenski zakonik za časnikarje, ne obsega nobeden izmed njih. Določa namreč, da mora zaradi kakega tiskovnega delikta obtoženi časnikar predložiti dokaze za svojo nedolžnost tekom 5 dni. Če jih predloži tekom šestega dneva, je že zastoj — kazni je tu, pa ne majhna kaznen za zakasnitev, ampak polna kazni za prepozno dokazano nedolžnost! Če pa tudi zaradi dokazane nedolžnosti časnikarja ta ne more plačati denarne kazni, jo mora plačati tiskar, ki je dokazano nedolžen!

Izdovalec novega osnutka tiskovnega zakona bi bil veliko lepše napravil, če bi bil rekel jasno in določno: Mi nismo demokratična država, ampak hočemo biti absolutistična država, v kateri je dovoljeno misliti, govoriti in pisati le to, kar misli in

Izločitev Stjepana Radića iz političnega življenja?

Belgrad, 28. aprila. (Izv.) Mislijo se je, da bo prišlo do malo večje jasnosti v zapleteno parlamentarno življenje. Po sestanku narodne skupščine bodo zbrani poslanci vseh klubov odobrili delo svojih voditeljev za ustvarjanje novega položaja z ozirom na razpoloženje, ki so ga tekom skoro enomesečnega odmora imeli priliko opazovati med svojimi volivci. Današnji dan je k temu malo pripomogel, dasiravno so tekom današnjega dne prispeli skoro vsi poslanci. Kriza se ni premaknila z mrtve točke, kljub temu, da predstavlja vlado samo par ljudi. Več ministrstev je še nezasedenih. To vse seveda zelo škoduje pravilnemu funkcioniranju državnega aparata. Ni prišlo do rekonstrukcije, niti do izpolnitve izpraznjenih mest. Ne gre vse tako, kot si želijo odločujoči faktorji.

Ve se, da je hotel Pašić izvesti rekonstrukcijo vsaj začasno, pa mu je bilo onemogočeno. Zahtevalo se je od njega, da z ozirom na novo nastali položaj reši stvar na drug način. Pašić oziroma radikalni krogi so mnenja, da proces z radičevsko stranko le ni dozorel, da bi mogla vstopiti v vlado. Radić je sicer dosedaj storil vse, kar se je zahtevalo od njega. Odpovedal se je mirotvorni čovječanski republikli, izjavil se je za vidovdansko ustavo in izvršil zahteve, ki jih je ob priliki verifikacije v imenu radikalov postavil Simonović. Glavni strankin organ je odobril izjave poslancev dr. Superine in Pavla Radića. Radi tega objektivni krogi ne vidijo nobene zapreke za sodelovanje radičevcev v vladi. Po kuluarjih parlamenta se radi tega vodijo živahne debate. Z ozirom na rezerviranost Pašića, v čigar rokah leži nov položaj, se o pravih vzrokih izve prav malo.

Uglednejši radikalni so danes izjavljali, da so bila tekom neobveznih pogajanj v

resnici rešena vsa vprašanja, in da gre le za zahtevo, da se Stjepan Radić izpusti iz zapora, kar pa Hrvati smatrajo za bistveno, kajti Stjepan Radić zahteva, da ga takoj izpuste iz zapora če hočejo, da radičevci podpirajo vlado, in da se proces proti njemu abolira. Prvotno je bila ta zahteva tudi vladi simpatična. Odkar pa je Radićev mandat razveljavljen in Radić ne uživa več poslanske imunitete, se je vlada postavila na čisto drugo stališče. Sedaj je za Pašića in njegovo vlado odpadel očitek, da drži v zaporu izvoljenega poslanca. Misli se, da je vsekakor potrebno, da gre proces proti Radiću svojo pot in da naj se postopanje izvrši, pač pa je Pašić pripravljen, da vlada Radića pomilosti v slučaju, če bi bil obsojen, in če bi vladi dal take garancije, da v bodoče ne bo več spreminjal politike hrvatskega naroda, kakor bi hotel, oziroma, če pristane na to, da se ne bo aktivno udeleževal. V vsakem slučaju pa zahteva Pašić jamstva, ki se bodo morala točno izpolniti.

Tom vprašanje je ostalo nerešeno kljub poskusom z ene in druge strani in kljub temu, da so hrvatski politiki pri merodajnih krogih najenergičnejše intervenirali. Kolikor se je moglo dosedaj zvedeti, se zdi, da se za ugodno rešitev Radićeve usode ne bo moglo nič storiti in do tedaj ni pričakovati izprememb. Sicer se je včeraj in danes v političnih krogih mnogo govorilo o možnosti še širše koalicije in eventualno celo koncentracije z ozirom na novi svetovni položaj, ki ga vidijo ustvarjenega nekateri politični krogi z izvolitvijo Hindenburga. Gotovo je, da so to zadevo vzeli v vseh krogih resno v pretres, vendar pa niso bili v nobeni smeri storjeni kak poseben koraki.

Vprašanje sodelovanja radičevcev v vladi.

SAMOSTOJNI DEMOKRATJE SE STRAŠNO BOJE, DA POSTANEJO NEPOTREBNI.

Belgrad, 28. apr. (Izv.) Celokupno belgrajsko časopisje komentira političen položaj posebno z ozirom na govorice o eventualnem sodelovanju radičevcev z radikali. »Samouprava« daje radičevcem nauke in odobrava njihov dosedanj nastop, posebno govore dr. Superina in Pavla Radića ter pravi, da radičevci ne smejo staviti novih zahtev, če so pripravljeni delati za vlado. V tem slučaju morajo pokazati svojo popolno dobro voljo in morajo sodelovati s tako vlado, kakršna je danes, to je z nacionalnim blokom, ker po izjavi Pavla Radića in dr. Superine med samostojnimi demokrati in Pribičevićem, oziroma radičevci ni nobenih temeljnih razlik več. Če je torej radičevcem resno do stvarnega dela, lahko sodelujejo tudi s Pribičevićem.

Precej pozornosti so vzbudila poročila »Politika« iz Zagreba, kjer »Politika« dopisnik javlja sledeče: »Razen resolucije, ki so jo sprejeli na seji glavnega odbora, so radičevci merodajnim faktorjem, kralju in Pašiću, poslali dva memorandum, v katerih so podali izčrpne izjave o vseh vprašanjih, o katerih govori resolucija in celo o stavih, ki se v resoluciji ne navajajo. Kakor se izve, ponujajo radičevci sami radikalom sodelovanje brez vsakih pogajanj državnopravnega značaja. Ako se oziroma na celokupno današnje stanje, bi pomenile te izjave, da bodo radičevci lojalno sodelovali pri izvajanju vidovdanske ustave, posebno onih njenih točk, ki se nanašajo na občinsko delo. Za revizijo se zavzemajo samo v slučaju, ako bi se izkazalo, da ustava ne odgovarja interesom ljudstva.«

Nadalje prinaša »Politika« poročilo, kako se je Radić odločil za monarhijo in

namerava vlada. To bi bilo jasno in pošteno in svet bi vedel, pri čem je. Sicer pa ve to tudi tako.

Toliko je mogoče povedati še danes, ko še ne živimo najnovejše dobrote absolutističnega režima. Mislimo, da nas bodo ljudje razumeli tudi če nekaj tednov, ko bomo hvalili vseprek, karkoli bo ukrenila slavna oblast.

pod tem naslovom piše: »Nekemu svojem osebnemu prijatelju, ki ga je obiskal v zaporu, je Radić povedal zelo važne stvari, ki popolnoma razlagajo današnji nastop njegove stranke in zajedničarjev. Radić je namreč dejal, da je zajedničarjem istočasno, ko jim je svetoval, naj se izjavijo za republiko, dal vedeti tudi to, da bo to republikanstvo trajalo zelo malo časa. (Podčrtuje »Politika«.) Oni gredo v republikanstvo, je dejal, iz tega vzroka, da bi obdržali hrvatski blok, da bi s tem radikale lažje prisilili do pogajanj in do skupnega dela. Pri tem, je rekel, da bo s svojo celo stranko takoj po volitvah postal monarhist in pristal dinastije Karadjordjevičev, trdeč, da bi kralj Aleksander mogel izvrševati iste funkcije tudi na Angleškem.« (Podčrtuje »Politika«.)

Poleg tega piše »Politika« v svojem poročilu še sledeče: »Poslednji sklepi radičevcev, ki so popolnoma odobrili izjave Pavla Radića, so napravili najboljši vtis v parlamentarnih krogih. Lahko se smatra, da so radičevci za ureditev parlamentarnih odnošajev storili vse, kar so mogli. Z ozirom na to se misli, da sedaj ničesar več ne ovira sodelovanja radičevcev v vladi, s čemer bi bil notranji položaj znatno okrepljen in bi bilo z dnevnega reda odstavljeno važno vprašanje. Radikali pa smatrajo, da še tudi te poslednje izjave niso zadostne za vstop radičevcev v vlado. Najprej je treba počakati obsodbe Radića, nato bi se šele mogla začeti pogajanja. To je potrebno zato, da se radičevci popolnoma osvobodijo vseh zvez, ki jih imajo z blokom narodnega sporazuma.«

Na drugem mestu prinaša »Politika« izjavo Jelenića, ki je sodeloval v Zagrebu pri pogajanjih s Frankovci. On pravi, da se razmere na Hrvatskem zelo lepo razvijajo. Glavna zapreka sodelovanja radikalov s Hrvati je samo Svetozar Pribičević. Pri tej priliki naglašja Jelenić, da je Pribičević v nekem svojem govoru izjavil, da se bo tisti trenutek umaknil iz političnega življenja, ko bo spoznal, da je zapreka sporazumu med Srbi, Hrvati in Slovenci. Zato Jelenić izjavlja: »Danes je bilo kakor snoh

kda nastopil trenutek, da Pribičević to spozna in izpolni svojo besedo.«

Pribičevićeva »Reč« pa na vse take izjave, posebno pa na poslednje sklepe Radićeve stranke, odgovarja pod naslovom »Besede in dejanja« s tem, da našteva, na kakšen način Radićevci poslanci agitirajo med ljudstvom. Naštevava imena poslancev in kraje, v katerih so imeli shode. Naštevava šest takih slučajev, iz katerih se vidi, da Radićevci poslanci, oziroma agitatorji njegove stranke na shodih govore, da so sklepi samo taktičnega značaja.

»Reč« komentira gornje poročilo in pravi: »Tako se dogaja, četudi je vodstvo stranke pozvalo pristaše k miru. Pristaši so ostali isti. V njih vlada prepričanje, da bo Radić izpuščen na svobodo in radi tega je dal svojo izjavo.«

Seja narodne skupščine.

Belgrad, 28. aprila. (Izv.) Danes dopoldne ob pol 11 se je pričela seja narodne skupščine, katero je otvoril Marko Trifković. Na seji so se prečitali običajni akti, pritožbe in prošnje. Nato je skupščina sprejela nujen predlog o poljedelskih kreditih, nakar je skupščinski tajnik prečital akt pravosodnega ministrstva, ki zahteva, da se izroče sodišču številni poslanci. Gre za številne poslance radikalov, samostojnih demokratov in nekaterih slovenskih poslancev, večinoma radi tiskovnih pravn. Zanimivo je — opazalo se je to v vseh krogih — da so slovenska sodišča začela preganjati ne samo odgovorne urednike, temveč tudi člane konzorcijske posameznih listov. Slovenski poslanci so se nad takim postopanjem slovenskih sodišč zgražali, ker tako postopanje ni bilo po zakonu in tudi po sedanjih razpravah o tiskovnem zakonu se zdi, da tudi v bodoče ne bo sprejeta kolektivna odgovornost, kakršne tudi v drugih državah ni.

G. Marko Trifković je nato obvestil skupščino, da mu je postal pravosodni minister zakonski načrt o sodnikih in državnih pravdukih in zakonski načrt o ureditvi rednih sodišč. Načrt bo poslal zakonodajnemu odboru.

Finančni minister Stojadinović je na kratko odgovoril demokratičnemu poslancu Angjelinaoviću radi odkupa tobaka v Dalmaciji.

Nato se je prešlo na ugotovitev dnevnega reda prihodnje seje. Tekom desetminutnega odmora so načelniki posameznih skupin imeli sejo, na kateri se je določilo število članov za odbor o zakonskem načrtu o poljedelskih kreditih na 31. Prihodnja seja narodne skupščine v četrtek ob 10 dopoldne.

Po odmoru je predlagal predsednik Trifković sledeči dnevni red: 1. Volitev odbora za zakonski načrt o poljedelskih kreditih, 2. volitev odbora za razmejitev občin, 3. volitev dveh članov za upravo o vojni odškodnini, 4. volitev dveh podpredsednikov narodne skupščine in njihovih namestnikov v državni odbor. Ta volitev se je postavila na dnevni red za slučaj, kakor določa volivni zakon, če bi bil namreč predsednik oziroma podpredsednik oviran delati v državnem odboru. Tak slučaj se je zgodil zadnjič, ko je državni odbor delal brez enega člana, ki je bil zaprt.

Nato je bila seja zaključena.

VTIS SESTANKA PREDSEDNIKA HPS Z DR. KOROŠCEM.

Belgrad, 28. aprila. (Izv.) V tukajšnjih krogih je vzbudil veliko zanimanje sestanek predsednika HPS z dr. Korošcem. Listi prinašajo komunikacije, ki ga je priobčil nedeljski »Slovenec«. Komunikacije je izzval v političnih krogih številne komentarje in se o njem zelo veliko govori.

SPALAJKOVIČ ODLOŽIL MANDAT.

Belgrad, 28. aprila. (Izv.) Ker se Spalajković ni vzel v poštev pri nobeni kombinaciji za vlado, je odložil svoj mandat in se vrnil v Pariz.

POGAJANJA Z ITALIJO.

Belgrad, 28. apr. (Izv.) Jutri ali v četrtek odide v Firence predsednik naše delegacije dr. Rybář, da nadaljuje pogajanja z Italijo, ki so zastala.

Po Hindenburgovi zmagi.

Berlin, 28. (Izv.) Državni kanceler dr. Luther je danes obiskal novoizvoljenega državnega predsednika maršala Hindenburga, da se dogovori z njim o prevzemu državne oblasti. Razgovor dr. Luthra s Hindenburgom je izšel v popolni harmoniji.

Berlin, 28. (Izv.) Državni kabinet je imel danes svojo sejo, na kateri je razpravljalo o političnem položaju, ki je nastal z izvolitvijo Hindenburga. Kabinet je sklenil, da ne odstopi, ker po ustavnih predpisih zato nima povoda.

Hindenburgova zmaga — zmaga osebnosti.

Rim, 28. aprila. (Izv.) Italijansko časopisje obširno tolmači pomen izvolitve Hindenburgove. »Osservatore Romano« pravi, da je Hindenburgova zmaga predvsem zmaga njegove osebnosti. Prijateljstvo miru se ni treba bati, ker je Hindenburgov program v jedru isti kakor Marxov. »Il Mondo« smatra izid volitev v Nemčiji kot odgovor na politiko Poincaréja.

Mirna Anglija.

London, 28. aprila. (Izv.) Reuter poroča iz informiranih političnih krogov, da vodilni angleški politiki zaradi izvolitve Hindenburgove ne pričakujejo novega pravca v nemški vnani politiki.

Vzemirjena Francija.

Pariz, 28. aprila. (Izv.) Journal des Débats piše: Duh zaslepljenosti je zmagal v Nemčiji. Republikanski režim bo v Nemčiji padel. Izvolitev Hindenburgova pomeni odklonitev mirovnih pogodb.

Amerika čaka.

New York, 28. aprila. (Izv.) Ameriško javno mnenje sodi o posledicah Hindenburgove izvolitve različno. Večina listov je mnenja, da se bliža konec nemške republike, ki se bo umaknila monarhiji. — Drugi listi izražajo bojazen, da bo v Nemčiji prevladal militaristični duh, nekateri pa ne pripisujejo izvolitvi Hindenburga nobenih vnanjepolitičnih posledic, ampak smatrajo, da bodo nemški nacionali izvršili izpremembe samo v notranji politiki.

Iz Bolgarije.

NOVI POBOJI V BOLGARIJI.

Sofija, 28. aprila. (Izv.) V Bojani pri Sofiji je hotel župan aretirati nekega sumljivega človeka. Neznane je županovega tajnika ustrelil, potem pa pobegnil. Preiskovalna komisija je danes izpustila 600 oseb iz ječ.

BOLGARIJA PREKLICUJE.

Sofija, 28. aprila. (Izv.) Bolgarska vlada uradno izjavlja, da niti jugoslovanska vlada niti njeni organi niso bili v nobeni zvezi z dogodki v Bolgariji.

OBLEKE

kakor tudi vsa druga oblačila za moške, lante in dečke, polovico ceneje kot povsod dobite edinole v nadrobni prodajalni konfekcijske tovarne Fran Derenda & Cie., Ljubljana, Erjavčeva cesta 2, nasproti dramskega gledališča. — Ročna trpežna izdelava! — Oglejte si sortirano zalogo!

Pavel Popotnik:

Mozaik.

Slitice iz Goriške.

6. Davčna bremena.

Težka so, od leta do leta težja: vse ječi pod njimi in tarna in vzdih.

Prvih par let so pustili z njimi ljudstvo pri miru, da obnovi domove in zemljo. In ko je vstalo iz razvalin novo življenje, ki ga je priklicala ljubezen, priklenjena s tisočimi vestmi na rodni svet, so se začeli oglašati iztirjevalci od davkarij, ki jih imajo v zakupu privatniki...

Zadnje dni je udarilo med ljudstvo ko strela. Neka privatna banka je začela razpošiljati terjatve za poravnani davek od — 1915 dalje. S pribitkom visokih obresti seveda.

To je šlo, kaj pa, kar na tihem med davčno upravo in banko in banka napravi svojo lepo kupčijo in pride navsezadnje še v posest tega in onega našega doma.

Ali ni to v nebo vpijoča krivica?

Zemlja, ki je štiri leta krvavela, gorela in prestala upoštevanje, o kakršnem niti sanjati nismo mogli, ta zemlja naj sedaj za vse te grozote plačuje davke! Ali ni to nova vojna, preračunljeno naperjena proti našemu življenju, da bi gospodarsko kapituliral na vsej črti in se podal na milost in nemilost svojim »odrešiteljem«?

Najbrže se zdijo »odrešiteljem« naše borne kmetije in posestveca že bogastvo in gospodarska neodvisnost nekaj, kar v mejah Italije ne sme obstojati. In iz te miselnosti izvira gotovo tudi ona famozna kritika: »Dokler ne pripravimo teh ljudi do

ZLAT PRORAČUN.

London, 28. aprila. (Izv.) Lord Churchill je v spodnji zbornici v proračunski razpravi izjavil, da temelji ta proračun na zlati podlagi. Dolgovi zaveznikov v proračunu niso všteti.

POGREB DAVIDOVIČEVE HČERKE.

Belgrad, 28. apr. (Izv.) Danes se je vršil pogreb edine hčerke Ljube Davidoviča. Pogreba so se udeležili med drugimi poslanci Jugoslovanskega kluba, Jugoslovanske muslimanske organizacije, Radićevi poslanci in demokratje. Vsi parlamentarni klubi so izrazili Ljubi Davidoviču svoje sožalje.

»Samoupravi« v odgovor.

V četrtek, dne 23. t. m. smo objavili uvodnik z naslovom »Bolgarska tragedija«. Kakor se lahko vsakdo vsak trenutek prepriča iz poteka dogodkov že po samem časopisu, je bil naš članek napisan tedaj, ko so bili sedanji sofijski krvniki še vsi zbežani od strahotnih dogodkov, ki so jih izzvali s svojo politiko in ko famozni Kalfovi in podobni nasilniki nesrečnega bolgarskega naroda menda še niti mislili niso na to, da bi si začeli cinično umivati svoje krvave roke ter po znanem receptu »primite tatue« začeli obdolževati našo državo krivde na strahotnih dogodkih, ki so le logična posledica politike različnih tipov s Cankovom na čelu, ki žal strahujejo danes izžepani bratski jugoslovanski narod. Doslovno smo zapisali, da »je režim gospoda Cankova sam prvi zrevolucioniral deželo s svojimi terorističnimi metodami« (glej 15. in 16. vrsto našega tozadevnega članka), v nadaljnjih izjavah jih smo pa trdili in podprli to tudi z dokazi, da ima na razmerah v Bolgariji tudi sedanji naš režim precejšen del indirektnih krivde, kajti ta režim je dajal vsaj indirektno potuho fašistovski strahovladni g. Cankova in njegovih pajdašev. Ko se je svoječasno Stambolijski tako vneto in res iskreno trudil, da s čim tesnejšo državnopravno zvezo med Bolgarsko in Jugoslavijo končno likvidira nesrečni srbsko-bolgarski spor, ki je veljal oba naroda že toliko krvavih žrtev, ni našel v Belgradu nobenega pravega odziva in potrebnega zaupanja, pač pa je bil Cankov nedavno ravnotam nadvse prijazno sprejet, da se podpre reakcija na Balkanu s skupno akcijo proti opozicijskim demokratičnim elementom. V svojem članku smo se jasno in precizno izjavili za to, da smatramo bolgarski narod za del Jugoslovancev, radi česar moramo prenehati z dosedanjim politiko povračevanja ter delati na iskrenem sporazumu z narodom bolgarskim, ki naj ga krona federativna, na resnični ljudski volji zgrajena Jugoslavija od Soče do Črnega morja. Za doseg takega velikega, res jugoslovanskega cilja pa v Bolgariji in pri nas vladajoča režima žal nimata smisla, ker temeljita oba na politični in socialni reakciji in ovirata ljudsko demokracijo, ki bi plemenskemu soviniščenemu sporu, ki ga vzdržuje partija, ne pa narod, storila konec s prijateljsko jugoslovansko federacijo, ki je bila že cilj najodličnejših srbskih in bolgarskih rodoljubov prošlega stoletja, kakor Vuka, Karavelova in drugih, ne izvemši samega ustanovitelja in ideologa NRS, Svetozarja Markovića.

To je bil smisel našega članka in te svoje trditve seveda tudi v polni meri vzdr-

žujemo. In na ta naš članek odgovarja nedeljska »Samouprava« tako, da smo ponovno pogledali naslov, piše li to kak »Balkan« ali »Balkani«? NRS, ki je vsekakor resen list. Na naša jasna in nedvoumna izvajanja, da gledamo krivce sedanje bolgarske tragedije v sofijskih vladnih palačah in le indirektno pri njih nebolgarskih faktorjih, ki so dajali temu sofijskemu režimu potuho in delajo žal politiko, ki otežuje sporazum med bolgarskim narodom in ostalimi jugoslovanskimi narodi, kar je glavni pogoj za pomirjenje in konsolidacijo Bolgarije, nam članek »Samouprave« podtika, da simpatiziramo z različnimi Rusevi, Kalfovi in podobnimi subjekti na sofijskih ministrskih stolčkih, ki so, hoteč opravičiti svoje krvavo divjanje, začeli šele potem, ko je naš tozadevni članek že izšel, dolžiti našo državo, da podpira bolgarske revolucionarje, torej ravno nasprotno, kar smo ji očitali mi! Ni dostojno »Samouprave«, da je dala mesto taki perfidiji, ko bi morala takoj spoznati, da se je ta podla denunciacija skuhal v znani kuhinji za politični strup — v Ljubljani. Kajti napad, ki ga spremlja kopica psov in natolcevanj na dr. Korošca in ljubljanskega vladiko, ki imata s tem in s podobnimi članki prav toliko zveze, kakor g. Pašić z ogabnimi protislovenskimi izbruhi v »Balkanu«, je brezdvomno produkt poturčene »slovenske« ali pa vsaj demokratske roke, ki sedaj tako trepetajo v naravnost histeričnem strahu, kdaj jih bo odslavil g. Pašić iz vlade in ki uporabljajo zato vsa, tudi najbolj ogabna sredstva, da bi si vsaj začasno še podaljšali svoje politično življenje, meneč, da bodo z denunciranjem SLS dokazali g. Pašiću »absolutno potrebo«, da še dlje ostanejo pri vladnem koritu.

Te umazane metode so pa že preveč obrabljene, da bi kaj izdale!

Politične vesti.

+ Stališče Vatikana nasproti notranjepolitičnim bojem v posameznih državah. Povodom pravkar minulih predsedniških volitev v Nemčiji je takimenovani državni blok, v katerem so se zbirali vsi reakcionarni elementi, na podoben način zlorabljal proti Marxu in ljudskemu bloku razne izjave vatičanskih krogov in pisanje vatičanskega glasila »Osservatore Romano«, kakor je to delal ob zadnjih volitvah takomenovani narodni blok pri nas. Z ozirom na te spletke in laži je podal visok nemški cerkveni dostojanstvenik, ki se je pravkar vrnil iz Rima, pojasnila, ki veljajo indirektno tudi za naše razmere. V opetovanih razgovorih, ki jih je imel ta cerkveni dostojanstvenik z merodajnimi gospodi rimske kurije in s v. očetom samim, se je prepiral, kako mučen vtis so napravile omenjene spletke na vatičanske kroge in kako globoko so jih vznemlele. »Vatikan« — tako izjavlja rečeni dostojanstvenik v »Katholische Korrespondenz« — ki se je vedno z največjo skrbnostjo izogibal vsakemu vmešavanju v notranjepolitična sporna vprašanja narodov, v kolikor se ne tičejo neposredno cerkvenih interesov, smatra za brezaktnost prve vrste, da ga hočejo izigravati proti možu, kakoršen je Marx, čegar zveto katoliško mišljenje in izredne lastnosti so dobro znane. Sv. oče mi je izrečno in ponovno zagotovil, da posebnost nemških notranjepolitičnih razmer popolnoma razume; sploh pa da je cerkev socialno demokracijo itak obsojala vedno

le zaradi svetovnega naziranja, ki ga ta stranka zastopa. Sv. oče tudi ve, da nemški Centrum tekom svojega sodelovanja s socialno demokracijo ni nikoli izdal cerkvenih interesov ali jih zanemarjal. — Ta izjave najmerodajnejših cerkvenih činiteljev, dasi namenjene predvsem za Nemčijo, bijejo po zobe tudi naše demokrate, ki so že povodom ljubljanskih občinskih volitev kakor tudi ob zadnjih skupštinskih volitvah na tak podoben način napadali ljubljanskega škofa in slovensko duhovščino in na najnesramnejši način vlačili v politični boj katoliško cerkev. Tako se je tudi v tem slučaju pokazala duševna sorodnost med nemško in jugoslovansko reakcijo, pri čemer je nemška še vedno simpatičnejša, ker nastopa odkrito, brez krinke, jugoslovanska pa se skriva pod lažnjivim plaščem demokracije!

+ »Kompromitirani klerikalei.« Včerajšnje »Jutro« poroča z velikim zadovoljstvom in s sadiščno naslado, da se je tudi glavno vladno glasilo »Samouprava« obregnila ob »Slovenec« članek »Bolgarska tragedija«. Mi smo že v nedeljo na nedvoumno način pokazali, da med našim mnenjem in med podtaknjenim nam »zvezo« z izjavami bolgarskih ministrov Ruseva in Kalfova že zaradi časovne razlike, ki obstoji med datumom, ko je moral biti pisan naš članek, in med datumom bolgarskih ministrskih izjav, ne more biti nobene zveze. To ugotovitev so slovenski demokratski listi s »Samoupravo« vred po svoji stari navadi z visoko zavijanostjo nismo enostavno prezrli, samo da so mogli bljuvati svoje umazano blato na »Slovenca« in na — dr. Korošca, ki je toliko odgovoren za vsebino članka »Bolgarska tragedija« kakor dr. Žerjav za pošvedrane pete kakšnega ljubljanskega pohajčaja. Dalje smo ponovno ugotovili, da mi nismo delali odgovornega niti Pašića niti celokupne naše vlade za velikonočni atentat v Sofiji, ampak rekli smo, da vlada v Bolgariji že od konca vojne naprej velika politična in gospodarska depresija, kar v premagani državi ni nič čudnega, in smo dostavili, da bi bile naše vlade iz splošne depresije izvirajočo nezadovoljnost v Bolgariji lahko znatno ublažile, če bi bila naša politika napram Bolgariji uglasena na nekoliko prijaznejši ton, kakor je splošno bila. To in samo to smo mi pisali in kar smo pisali, so stvari, ki jih vsak človek, ki položaj objektivno presoja, sam čuti in razume. Zato nas naravnost čudi, kako je mogla sicer mirna in hladna »Samouprava« najti v našem članku očitek »prostovoljnega agentstva ministrov Ruseva in Cankova«, ker imata i naš članek i splošna politika naše stranke s tema gospodoma, oziroma z vodilnimi bolgarskimi političnimi krogi toliko opraviti kakor s politiko kakšnega malajskega plemena na otoku Borneo. Zato tudi ne verjamemo, da bi bile od »Samouprave« (čisto po krivici) na naslov dr. Korošca spuščene ordinarne psovke zrastle na »Samoupravinem« zelniku, ampak so po svoji obliki in vsebini čist plod »slovenskega« samostojnodemokratskega »političnega delovanja« v Belgradu, ki dela smoteno na to, da slovenske »klerikalce« belgrajski gospodi pridno denuncira, brez ozira, ali je denunciacija utemeljena, ali pa sloni na »zlobnem, podlem in izdajalskem« podtikanju. Te vrste posel opravljajo slovenski demokratje v Belgradu že od onih dni, ko so prvič nastopili v Belgradu s svojo znano brošuro proti SLS, pa do današ-

tega, da bodo kot mi le enkrat na dan jedli, ne bodo pravi in zanesljivi Italijani!

V Gorici imajo bajé v neki gostilni blizu kapucinov že obešeno sardelo, katero lahko »točak« po znanem receptu vse mesto in se nasiti čudežno ob eni ribi...

Lepi časi, lepe perspektive! —

7. V Gorici.

V avtu — udomačeni izraz zanj je danes korijera — sem se pripeljal iz Čedad v Gorico. Matajur in vse Julijske in Karnske alpe v ozadju so bile pokrite s snegom, ki je zapadel v četrtek, ko je po dolinah divjala prava poletna nevihta, prostora ravan pa je bila pomladne sveže in prav tako naša Brda, ki so klicale in vabila, naj bi jih obiskal. Od griča do griča je plul pogled od vasice do vasice in vse ljubbeče pozdravljal.

Korijera je pridrvela v Ločnik, bivšo našo jezikovno mejo. Bil je pred vojno lep vas, danes je obnovljen tako, da res meniš, da se voziš skozi lepo predmestje. Prej ali slej bodo goriški mestni očetje gotovo dosegli združitev, dasi se jim je lansko leto poizkus pridružitve okoliških vasi nekako ponesrečil.

»Sveta Gorica« — v korijeri visi plakat Santa Gorizia, ki priporoča liker tega imena! — je pač mučenica in bi rada svežih virov za svojo gospodarsko onemoglost. Čez spodji soški most proti mestu.

Pred menoj se razprostre ob Soči Podgora z novimi tovarnami, nad njo se pa dviga vsa zelena Kalvarija z vojnim spomenikom, ki edini na daleč še priča o grozotah, ki so divjale na tem gričevju. In še pozdravi oko vzhodna Brda z Grojno in

Oslavjem in Števerjanom, pozdravi Šent Maver z njegovim varuhom sv. Valentinom in še k Materi božji na Sveto goro mirna pogled, da jo pozdravi v novem začasnem svetišču, in že sem v Gorici.

Mesto je obnovljeno, ulice so pomladansko žive. V dopoldanskih urah bi skoraj pozabil, da sem v »odrešeni« Gorici. Vse je kakor nekoč: naše ljudi iz okolice in z dežele srečaš na vsak korak, tu pozdraviš znanca, tam ti stisne prijatelj roko in zaveš se: Bili so časi...

Bili so časi, ko so ob tej uri študentje veselo drli iz gimnazije, danes je tiha, na zunanjo se vedno ista, v notranjosti pa čudovito okusno opremljena: študijsko in mestno knjižnico so združili in ima tu svoje lepe prostore. Stoletnico »licejke« so obhajali te dni. Mnogo je trpela med vojno, v Videm so rešili njene zaklade in jih pozneje spet prenesli v Gorico — čudno je le to, kako da so goriški slovenski tiski izginili, ko je sicer dobro ohranjeno vse...

Slovenske gimnazije ni več, tudi ni več take gimnazije kot je bila včasih, ko je bila slovenščina vsaj obvezni jezik. Pa kaj bi govoril o gimnaziji in drugih srednjih šolah, ko ni niti ljudske slovenske šole! Res, tudi pred vojno je bila samo ena — mestna, a še ta v takih prostorih in na periferiji, da je bila večinoma prazna. So bile pa zato polne učilnice štirih šolskih domov in obe vadnici!

Šolska ulica — sedaj via Mameli — pa le ni izgubila svoje popularnosti. Nasproti stari gimnaziji je v ogelni hiši — en del je še v razvalini — tajništvo Kmetodelavske zveze. Od jutra do večera dela tam gori v prvem nadstropju dr. Jože Bi-

težnik — rekel bi ko črna živina. Pridi kar dar hočeš, vedno dobiš v predstobi naše ljudi, ki si podajajo kljuko, da jim Bitežnik svetuje, urgira, pomaga. Ni čuda, da ob nesebičnem, požrtvovalnem delu, ki ga ljudstvo vidi in ceni, pridobiva krščansko-socialna misel od dne do dne.

V sosednji sobi ima »Goriška Straža« svojo upravo. List se je s svojo odločnostjo tako priljubil, da ga gre do deset tisoč izvodov med ljudstvo. Nima fondov, ne pozna bogatih dobrotnikov in podpornikov, žilavo delo in z žulji prislužene lire naročnikov jo drže. Tiskajo jo v Zadrudni tiskarni K. T. D., ki je namesčena v bivši salezijanski hiši na Rivi Piazzuta. Tu tiskajo tudi knjige goriške Mohorjeve družbe. Te dni je izšel seznam lanskih udov. Vseh je bilo čez 12.000! In to prvo leto. Po dozdaj dospelih prijavah računajo za letošnje leto na dvajset tisoč naročnikov in več. Organizacija družbe je slična prevajalski.

V Gosposki ulici — via Carducci — imaš kar dve slovenski knjigarni. V Montovi hiši knjigarno K. T. D., v hiši Ljudske posojilnice »Narodno knjigarno«. Cankarjevi Zbrani spisi so komaj izšli — v Gorici jih že dobiš. Tako je z vsako noviteto.

Samo knjigarnarji in kupci tožijo, da slovenska knjiga iz Ljubljane v Gorici kmalu več ne pojde, ker je — predraga. Kazali so mi luksuriorno opremljene italijanske, n. pr. najnovejšo Sem Benelijevo knjigo »Tragedia amorosa«, ki stane samo 10 lir.

»Pa kupi za ta denar Cankarja, kupi boljšo izdajo »Veronike«, če moreš. Vsak

Dnevne novice.

— Ivan Ogrin — petdesetletnik. Danes praznuje petdesetletnico svojega rojstva gosp. Ivan Ogrin, stavbeni podjetnik, podpredsednik trgovske in obrtne zbornice, predsednik Jugoslovanske obrtne zveze in eden najodličnejših članov SLS. G. Ivan Ogrin se je po svoji veliki vztrajnosti, izredno praktičnem razumu in neumornem delu iz skromnih početkov povzpел do tako ugledne pozicije v slovenski javnosti, da uživa splošno uvaževanje in spoštovanje. G. Ogrin je pravi self-made-man. K petdesetletnici mu iskreno častitamo!

— Za dr. Jeharta sem dobil skupno 3100 dinarjev od 12 oseb, ki jim tem potom izreklam zahvalo. Imena sem naznanil g. profesorju. Ako mu hoče še kdo pisati, je zadnji čas danes. Ladja, ki vzame pošto zanj, gre iz Trsta v petek ob 13. uri. Dr. Jehart bo od 10. maja nekaj dni še v Damasku (Damas), potem gre v Jeruzalem in se vrne ali preko Beyrutha skozi Egipt domov. Naslov za dr. Jeharta je: Dr. A. Jehart, Damas, Syrie, par Beyruth, Hospice de Terre Sainte, Péres Franciscains, Bab Touma. Via: Trieste - Beyruth. — Dr. M. Slavič.

— Smrt časnika. Zavrtna jetika je zahtevala novo žrtev med časniki. V Sarajevu je umrl g. Stevo Dimitrovič, podpredsednik tamkajšnje sekcije Društva jugoslovanskih časnika. Pokojni je bil pred časom urednik uradnega lista in sarajevskega dopisnega urada. Bil je splošno priljubljen in po celem Sarajevu znan pod imenom Stevo. Blagemu prijatelju in tovarišu ohranimo trajen spomin.

— Grdo strankarstvo na ženskem učiteljskem v Ljubljani. Državno žensko učiteljsko v Ljubljani je dobilo 75.000 Din. da jih razdeli med revne gojenke. Dele jih pa po strankarstvu! Na špijonski način so menda dognali, kakšnega duha je ta ali ona gojenka, kje se udeležuje društvenega življenja itd. Nekaterim, ki ne marajo še za društveno življenje, se je lepo namignilo, da jim ne morejo pomagati, da bi radi, ker se morajo predvsem ozirati na one gojenke, ki so sokolice. Tako se tedaj že na učiteljsku zastrupljajo bodoče vzgojiteljice in se uvaja med nje od zgoraj navzdol strankarstvo! Podpore dobivajo take, kojih starši žive v ugodnih gmotnih razmerah, a uboge reve, kojih starši stradajo v pravem pomenu besede, da morejo gojenke sploh obleti in slabo preživljati, pa odriavajo. To je vnebovpijoča krivica, ki se mora maščevati nad onimi, ki jih uganjajo. Gospodje, zapomnite si, da se krivice ne bodo pozabile.

— Kako sodijo demokrati velikaši o svojih učiteljih. Nedavno sta se vozila s kamniško železnico dr. Rape in znani dr. Karba iz Kamnika. Debatirala sta o učiteljsstvu in se silno nelaskavo izražala o učiteljsku. Na naše veliko začudenje sta obdelavala — čujte, čujte UJU-jarje! — Tudi »Učit. Tovariš« nista priznala. Vsebinske debate se je sukala o preozkem učiteljskem obzorju, češ, da ne vidijo dalje kot petelin s plotu ter da oni ne bodo odločali, kam bo kdo prestavljen. Tako tedaj sodi demokratska gospoda o svojih najboljših agitatorjih, kadar je sama med seboj. Ali se bodo vendar že odprle oči učiteljsstvu ali ne? Ko pa se bodo vršile volitve in bodo učiteljsvo potrebovali, tedaj jih bodo kovali v deveta nebesa, po volitvah pa postopajo z njimi po znanem rektu »Zamorec je storil svojo dolžnost«.

— Iz našega prosvetnega oddelka. Nekaj gospe je morala po opravih v vladno poslopje na Bleiweisovi cesti. Zašla je bila v II. nadst. in tam čula na hodniku, kako se v neki sobi kregajo med seboj. »Kakšen oddelek pa je tukaj, da je treba tako vpiti,« vpraša nekega gospoda, ki je slučajno prišel mimo. »E, kakšen! Prosvetni oddelek,« odgovori gospod in dostavi, da se to v tem oddelku najmanj po dvakrat na teden ponavlja. »Hvala Bogu, da nimam ničesar iskati v tem oddelku,« vzdihne gospa ter odide zatopljena v misli, zakaj se vendar tako kregajo v prosvetljenem oddelku. Tudi na cesti je nekoliko postala in dogodek prvemu znanu povedala, ki pa ji je razložil, da v prosvetnem oddelku dvakrat na teden »šahirajo« z učiteljsvom, in kadar je kak UJU-jar »mat« — tedaj si skočijo v lase.

— Pevski zbori ZSPZ imajo polovično vožnjo za udeležbo na skupščini in koncertu Zveze dne 3. maja t. l. glasom dovoljenja Direkcije drž. železnice v Ljubljani z dne 28. apr. 1925, št. 66.396—VI—25. Popust velja iz vseh postaj v območju direkcije drž. žel. Ljubljana za čas od 30. aprila do 6. maja t. l. zaključno. Udeleženci (za zbere blagajniki) kupijo pri vstopnih postajah cele vozne karte, ki morajo biti mokro žigosane, do Ljubljane. Te karte veljajo v zvezi z legitimacijami v smislu okrožnice, vidranimi od predsedstva Zveze, tudi za povratno vožnjo. Da bodo postaje izdane karte pravilno žigosale, naj vsak udeleženec, kadar kupuje karte, pove, da potuje na skupščino ZSPZ.

— Spopolnitev voznega reda na železnici. Pričenši s 1. majem vozi na progi Ormož—Murska Sobota dnevno redno še tretji par mešanih vlakov t. j. mešana vlaka šte. 7034 in 7035. Vlak šte. 7034 odhaja iz Ormoža ob 8.20 ter prihaja v Mursko Soboto ob 10.30. Priključni vlak odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 23.52, iz Maribora gl. kol. pa ob 4.57. V obratni smeri odhaja vlak šte. 7035 iz Murske Sobote

ob 14.10 ter prihaja v Ormož ob 16.22. Priključni vlak prihaja v Ljubljano gl. kol. ob 22.15 ter v Maribor gl. kol. ob 18.34. — Običajni nedeljski vlaki na progi Ljubljana gl. kol. — Jesenice—Bistrica Boh. Jezero in Ljubljana gl. kol.—Kamnik prično voziti v nedeljo, dne 3. maja in vozijo ob nedeljah in praznikih po znanem voznem redu.

— Agrarno ravnateljstvo v Ljubljani in okrožna agrarna urada v Ljubljani in Mariboru so bili v smislu odločbe ministrskega sveta dne 30. aprila 1925 ukinjeni. Njihovi posli so prešli s 1. majem 1925 na velika župana ljubljanske in mariborske oblasti odnosno na okr. glavarje, na katere naj se odslej naslavlja vse prošnje in vloge.

— Vlom v pošni urad. Predsnočnim je bil izvršen vlom v pošni urad v Stražišču pri Kranju. Zlikovci so vlomili popolnoma slično, kot je bilo vlomljeno pred nedavnim časom v pošni urad v Kranju. Pošni urad v Stražišču je nastanjen v hiši čevljarkega mojstra in posestnika Ribiča. Vlomilec so vdrl v urad skozi okno. Po uradu so vse pretaknili, prevrgli vse predale, kjer pa niso ničesar dobili. Odnegli pa so železno ročno blagajno, v kateri je bilo za 8000 Din raznih poštinih znanj in drugih vrednosti in pa 4100 Din gotovine. Vlom je opazil prvi lastnik hiše Ribič, kateremu so odnesli vlomilec dva para čevljev in nekaj čevljarkega orodja. Za vlomilec so uvedli obsežno preiskavo, ki pa ni imela do sedaj še nobenega uspeha. (n)

— Nov modni list v Jugoslaviji. V Zagrebu se je osnoval konzorcij, ki bo izdajal modni list pod naslovom »Ženski List«. Poleg modnih slik in poročil se bo list pečal tudi z vsemi ostalimi vprašanji, ki zanimajo meščanko: kino, gledališče, sport itd. Urednica lista je znana pisateljica in časnikarica Zagorka.

— Redukcija mestnih uradnikov v Novem Sadu. Posebni odbor novosadskega mestnega sveta je izdelal načrt, po katerem se reducirajo 85 mestnih uradnikov. Vsoto, ki se s tem prihrani, porabijo za izboljšanje plač ostalim uradnikom.

— Izsleden morilec. Italijanske oblasti so izročile našemu sodišču Aliča iz Ločnice, ki je leta 1921. Podkupljen in naščuden od svoje ljubimke Marije Krekove ubil odnosno ustrelil iz zasede njenega moža Ivana Kreka, širom Slovenije znanega posestnika na Govejaku, vulgo Lužarja ali Gontarja. Alič je namreč kmalu po umoru pobežnil v Italijo in živel skrito v nekih gozdovih kot drvar. Marijo Krekovo so aretirali ob pogrebu, obsojena je bila na 20 let ječe, sedaj je v Begunjah, Aliča pa čaka podobna usoda pri prihodnjem porotnem zasedanju.

— Krasne modne mako cefirje za srajce in bluže, panama, oksforde, gradl za spodnje hlače in raznovrstne šifone je pravkar dobila direktno iz najboljših čeških tovarov v veliki izbiri trdka: F. in I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. Vsi ugodnega nakupa zelo nizke cene. Trdtkino geslo: Le dobro blago ter mali, a tem gostejši dobiček.

— Aretacije v Doboju. V Doboju so aretirali znanega vojnega bogataša in posestnika solnega monopola v Tuzli: Milana Ivezića. Z njim so aretirali še 20 drugih oseb. Po sredi so menda zlorabe v tuzlanski solarni.

— »NEOSAN« krema napravi usnje elastično in neobčutljivo proti vremenskim vplivom. 1029

— Legitimacije za Zagrebški velesejem se dobivajo v Publicitas Ljubljana, Selenburgova ulica 7-II. Cena Din 40.— tudi po povzetju.

— PROTI ODEBELOSTI deluje s kolsalnim uspehom samo »Vilfanov čaj«. Dobiva se v vseh lekarnah in drožerijah. — Proizvajal: Laboratorij Mr. D. Vilfan, Zagreb, Prilaz 71. 1591

— Bluže najnovejše priporočila trdka Krištofič-Bučar, Ljubljana, Stari trg. 1447

Iz Primorske.

p Nov odvetnik. Odvetniški izpit je položil na tržaškem prizivnem sodišču Slovenec dr. Karel Birsar.

p Nova šola v Gorici. Vlada je dovolila 30.000 lir letne podpore goriški trgovski šoli, ki se izpremeni v trgovski inštitut. V tem zavodu bodo vzgajali občinske tajnike za slovenske občine, to je Italijane, ki se bodo za silo naučili slovenskega jezika in nato izpodirali iz občin domačine.

p Samomor grofa Belluzzija. Minoli teden se je v Gorici ustrelil 39 letni grof Aleksander Belluzzi, goriški občinski svetnik, častnik fašistske legije »Isonzo« itd. Kaj je grofa gnalo v smrt, javnosti ni znano. Pokopali so Belluzzija z velikim častmi.

p Program v Opatiji. Slavnostni program v Opatiji je letos zelo mnogvrsten. Najprvo tradicionalni dan glicinij, v majniku cvetlični kato in sportni sestanek na Učki (1396 m), nato jadriška regatka, izlet v Postonjsko jamo in v Skocijanske jame, velike svečanosti na lido, poleti cvetlične veselice ob morju, tekmovalne elegancije in najbolj modernih kopalnih oblek, tekmovalne svetlobnih slik, plavanja, bali. — Do 20. aprila je bilo v Opatiji že 9383 gostov.

p Lokalni parnik med Trstom in Grijanom je začel 19. tega meseca spet obratovati.

p V Gradežu so se oddajalci sob organizirali in napravili sindikat za oddajo.

p V Rovinju hoče nova hotelska akcijska družba napraviti novo kopališče. Del naprave se bo lahko uporabil že v tej seziji.

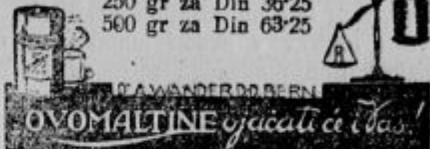
p Kajenje v Trstu. V nobenem italijanskem mestu se toliko in tako drago ne kadi, kakor v Trstu. Če bi vsi Tržačani in Tržačanke z otroci vred enako kadili, bi prišlo na leto na eno osebo 1 kg in 367 gramov tobaka v vrednosti 137 lir. Na leto pokadi tržaško prebivalstvo okoli 34 milijonov lir. Drugo mesto kadiveev so Benetke, a tam kadijo bolj cenene izdelke. Najmanj kadijo v mestu Ascoli Piceno, najbolj poceni pa v Campobasso (34 lir na osebo). V zadnjem času so začeli rajši kaditi cigarete kakor cigare. Zmeraj več pokadijo tudi inozemskih izdelkov.

Kvaliteta ne kvantiteta

je tudi v prehrani glavna stvar. Kdor hoče to vsak dan uspešno napraviti, naj položi temelj s skodelico »OVOMALTINE« za zajutrek

Dobiva se povsod v škatljicah po

100 gr za Din 18.50
250 gr za Din 36.25
500 gr za Din 63.25

Iz Ljubljane.

Ij »Ljubljana« ima danes nujno sejo v društvenih prostorih točno ob 8. uri. Udeležba za vse odbornike obvezna.

Ij K zvišanje užitnine na pijačo. V nedeljski številki »Slovenca« ste objavili med ljubljanskimi noticami, kaj namešava triperesna deteljica na našem magistratu, namreč zvišati užitnino na vino 1 dinar za liter. (Tukaj moramo mimogrede povdarjati, da trije gerenti na magistratu nimajo nobene pravice sklepov občinskega sveta spreminjati!) Zraven ste tudi vprašali, kaj pravi nato Žerjavov klub v gostilniški zadruzi? Mi, ki smo dobro informirani, pravimo, da nič, tudi ni potrebno, in sicer zato, ker so sami to med seboj sklenili in to predzadnji teden v »Zvezdi« pri g. Krapežu, ter ta sklep potem takoj poslali trem gerentom na magistratu v izvršitev. In sedaj so čisto gotovi, da bo to držalo, zato pa ravno ti klubaši pri gostilniški zadruzi najbolj pridno od vseh strani vino domov nosijo, zato da bodo več časa prosti naknadnega davka na vino. Pa naj eden reče, da niso to pravi dobrotniki revežev. Uboga mala gostilničarska para, kdaj se boš spametovala?

Ij Deževje zadnjih dni nam je zopet, zavleklo pomlad v mrzle dni in mrzle večere; do nižin skro je zapal križema sneg, v nižinah samih so pa narastle znatno reke in potoki. Neveljsko nizino v bližini Kamnika je Nevelja skoro poplavila, Zabniška ravna na severni strani (škofjelška okolica) je tudi pod vodo. Ljudje so mnenja, da bo žetev letos zelo zakasnela, boje se pa, da slana, ki nastopa jako rada v sličnih vremenskih razdobjih ne uniči sadja, predvsem zgodnjega. Včeraj dopoldne je bila tudi Ljubljana narasla in na barju so bila poplavljeni cela polja, prav tako na mirju.

Ij Nepojasnen smrtni slučaj. Včeraj zjutraj je javila soproga delavca v strojnih tovarnah in livarnah in branjevka na ljubljanskem trgu gospa Banovec, da se njen mož ni vrnil predsnočnim od dela. Banovecvi stanujejo na Vogelnji ulici 5. Zjutraj pa so dobili okoličani ob Gradaščici Banovecve klobuk in pa njegov dežnik. Vsi znaki kažejo, da je mož ponoči padel v naraslo Gradaščico in ga je voda odnesla v Ljubljano in dalje. Na lice mesta je odšla takoj po naznanilu uradna komisija, ki pa se do popoldne še ni vrnila. — Po mestu tudi govore, da je morda izvršil mož, ki je bil že 60 let star, samomor, za katero trditve pa ni še nobenega tehtnega vzroka in dokaza in je skoro gotovo mož postal žrtev nesreče. Tekom dopoldneva so se širile po okolici še razne druge govorice in namigavanja — govorili so celo o umoru. Te govorice pa so vse neutemeljene in le izrodek domišljije in ugibanja, ki igrata v takih zagonetnih slučajih vedno zelo veliko vlogo. (n)

Ij Konj se je splašil včeraj dopoldne nekemu konjskemu poganjaču. Jezdil je in na konopcu gнал še enega konja. Izza Resljeve ceste je pridrvel avtomobil. Vsled nenadnega prihoda se je splašil konj na konopcu in se prav tako momentano zgrudil na tla. Čez nekaj časa se je šele dvignil, toda poškodovan se je nekaj na nogah in pa ves je drhtel. Zdi se nam, da avtomobilisti v Ljubljani ne vozijo z dopustno brzino, temveč večinoma dopustno mejo zanemarjajo in včasih celo kot za stavo vozijo. Malo kasneje se je neki gospej spodrsnilo na trotoarju Šentpeterske ceste. Gospa se sicer ni znatno poškodovala, vendar bi bilo poleg vnete pažnje na politične pripadnosti uslužbencev tudi nekaj. Znje in skrbi za zveženi in zrahliani trotoar na Šentpeterski cesti.

Ij Sumljiv prodajalec. Ob Dunajski cesti je prodajal neki neznanec raznim strankam razno staro obleko in perilo. Izdajal se je za Franceta Repiča iz Poreča v Istri. Opozorili so na prodajalca stražniki in ko je ta prišel, je vrgel Repič cel zavoj blaga od sebe in je pobegnil. Blago je bilo gotovo ukradeno in se nahaja na policiji. — (n)

Samo pod znamko

Samo v ½ kg zavojih dobiš zanesljivo izvrstne TESTENINE.

Tund je pri vas že 25 dinarjev, mi je rekel Gorican in mi pokazal še goriško lepo opremljeno knjigo »Servo Bartolo e il suo diritto« — »Hlapca Jerneja in njegovo pravico« v prevodu prof. Lorenzonija, ki je pel svoj čas furlanske pesmi. Prevod je izhajal pod črto v listu »Voce di Gorizia« in je vzbudil splošno pozornost. Lorenzoni je napisal knjigi tudi lep uvod o naši književnosti in še posebej o Cankarju. Če se bomo tako resno medsebojno spoznavali in srečavali na kulturnem polju, potem bo marsikaj odpadlo, kar nas sedaj loči, predsojli izginijo in pot pravičnosti bo utrla...

Narodna tiskarna je še vedno v svojih starih prostorih v Gregorčičevem domu. Njen šef in oče je umrl. Da bi ostal njegov duh in bi vršila tako kot doslej v prospeh in dobro našega naroda vse svoje delo! »Goriška matica«, katere lastnica je tiskarna, da to upati.

Se to: Dvorana v Trgovskem domu je skoroda večkrat odprta ko v lepih starih fasih. Agilni dramatični krožek prireja igro za igro — zadnjič so Goričani videli pet Jahnov »Dom« — na deželi so pa tudi že igrali njegovo »Srenjo« (Poljubinj!) — poslušali so opero »V vodnjaku«, ki jo je italijanska kritika pohvalno ocenila. Zdaj enkrat pa bo nastopila tudi — Vdova Rošinka. Ali bo delala take furorje ko v Ljubljani, ne vem.

Našega življenja je tedaj v Gorici še vedno dovolj — ti drobci že dosti govorijo — in ni, da bi človek obupaval. Nasprotno, skoraj bi mislil, da postaja Gorica ognjišče samosvoje slovenske kulture v območju tristo tisoč duš, ki nočejo umreti.

Ij Razne tatvine v Ljubljani. K posestniku Ivani Rozman v Sp. Siski je prišel neznan 25 letni fant. Naletele je nanj ravno, ko je prišla iz kleti. Fant ji je pravil, da je brezposelnost usnjari in jo je prosil za podporo. Zena mu je dala 1 Din in fant je odšel. Kmalu po njegovem odhodu pa je zapazila, da ji je odnesel iz omare v kuhinji žensko uro z verižico. — Posestniku Ivanu Svetu je bil ukraden mlad prešič in pa kolkja, v skupni vrednosti okrog 900 Din. — Iz zaklenjenega kurnika Františke Cven v Kladežni ulici je ukradel neki mlad možki devet kokoši, vredne 450 Din. — Z verande sodnega svetnika Iv. Janše v Ahacijevi ulici 3 je bilo ukradenega več ženskega perila, ženska blaza in dve zavesi v skupni vrednosti okroglo 900 dinarjev. — Gostilničarki Mariji Ravnikovi je bilo ukradeno na Vodnikovem trgu iz ročne torbice več bankovcev po 10 dinarjev in nekaj drobiža. — (n)

Ij Policijske vesti. Včeraj je aretirala policija dve osebi. — Ovdab je bilo vloženih 11 in sicer radi tatvine 3, radi prestopka cestno policijskega reda 2 in po ena radi izgreda v gostilni, radi telesne poškodbe, radi poškodbe javnih naprav v škodo magistrata, radi pijanosti, kaljenja nočnega miru in pa radi prekoračenja policijske ure (n)

Konferenca učiteljstva obrtno-nadaljevalnih šol.

Ze včeraj objavljenim poročilom je sledila živahna debata, v kateri se je opazilo, da ima učiteljstvo veliko izkušenj na teh šolah. Pred vsem se je poudarjalo, da je še veliko mojstrov, ki ne umevajo pomena obrtnih nadaljevalnih šol ter ne posiljajo redno vajencev v šolo radi golega egoizma. Mnogi jih sicer vpišejo v šolo, ne skrbijo pa vkljub vpeljavi kontrolnih knjižic, če je tudi redno obiskujejo. Mnogi se tudi izgovarjajo, da bi že pošiljali v šolo, ako bi bil v njej vpeljan strokovni pouk, ne vedo pa, da je za strokovni pouk potrebno vsaj najprimitivnejše znanje iz računstva, geometrije, prirodoslovja. Sicer pa so za strokovni pouk vendar v prvi vrsti poklicani mojstri, naloga šole pa je usposobiti obrtni načasaj v praktični kalkulaciji, knjigovodstvu, obrtnem spisu, strokovnem risanju in še v čem drugem. Da bi obrtno-nadaljevalna šola pridobila večjo veljavo, naj bi se ne puščali vajenci k pomočniški izkušnji, dokler se ne izkažejo s spričevalom obrtno-nadaljevalne šole. Sedaj pa se dogaja, da delajo vajenci pomočniške izpite brez vednosti vodstev obrtno-nadaljevalnih šol. Enodušna želja vsega učiteljstva obrtno-nadaljevalnih šol je, da se v Komisiji za preizkušnjo vajencev pritegne tudi po 1 učitelj iz obrtno-nadaljevalnih šol. Čuli so se tudi predlogi, da naj bi se ne jemali v obrtno-nadaljevalno šolo učenci z nezadostno predizobrazbo; vsak naj bi imel vsaj pet razredov osnovne šole; pripravljali razredi naj bi se opustili itd.

Ti nazori pa niso prišli do veljave, kakor tudi ne predlog, da bi naj vajenci delali nekakšne vsprejemne izpite. Prevladovalo je mnenje, da naj služijo za osnovo ob sprejemu vajencev v obrtno-nadaljevalno šolo spričevala učencev osnovnih in drugih šol. V pripravljanih načrtih in v letnikih pa naj učiteljstvo gleda nato, da bodo vajenci predpisano snov v resnici obvladali, če ne, pa naj ponavljajo razred. Šolski obisk naj bi trajal skozi 3 leta po 8 mesecev. Šole naj se dovoljno oskrbe z učili in potrebnimi knjižami. Zelo vzgojne bi bile posebne knjižnice za obrtne vajence. Država naj olajša tem šolam z znižano vožnjo poučne ekskurzije. Šolski zdravniki naj bi vajence večkrat pregledali in jim tudi predavali o čuvanju in negovanju zdravstva. S pobiranjem učnine naj bi se učiteljstvo ne ukvarjalo. Priporočala se je tudi upeljava cirilice, češ, da je znanje cirilice tudi za obrtnika potrebno. Dalje se je učiteljstvo izjavilo, da bi se ne sprejemalo v 1 razred več kot 30 vajencev. To število bodi maksimum.

Gospod Zadrave, obrtni mojster iz Središča, je končno hvalevredno omenjal razstave obrtno-nadaljevalnih šol, ki naj bi se uvedle na vseh šolah, ker so velikega vzgojnega pomena za vajence same ter vodijo tudi k večjemu stiku med mojstri in učiteljstvom. Plediral je tudi za prirejanje iger ter po nepotrebnem priporočal, da bi učiteljstvo v obrtno-nadaljevalnih šolah skrbelo za sokolski naraščaj. Šola bodi šola, gospod Zadrave, in nič drugega! — Vodja Repovš je na to povzel obravnavano snov v več točk, ki jih je učiteljstvo nekoliko spopolnilo in sprejelo. Na predlog gospoda dr. Marna se je izvolil poseben odbor, ki bo vso snov obdelal ter poskrbel, da pride do uveljavljenja na merodajnem mestu. V ta odbor so bili imenovani gr.: svetnik dr. Lubec, nadzornik Priesl, dr. Pretmar, Franchetti, Likozar, Repovš, Škulj Franc in gospa Mehletova.

Gospod Franchetti in dr. Marn sta se učiteljstvu zahvalila za lepo udeležbo in zadnji je tudi obljubil, da bo skušal dobiti vire za povračilo potnih stroškov vsem udeležencem konference z dežele, kar je učiteljstvo vzelo z zadovoljstvom na znanje. Pokazalo pa se je na tej konferenci, kako potrebna so. Želimo, da bi se prihodnje konference udeležilo večje število mojstrov. Ti naj bi se tudi zaslili, če jim je prav, da bo prišlo obrtno šolstvo iz resora ministrstva trgovine in industrije v podporo velikega župana.

Iz širnega sveta.

Amundsenov polet na severni tečaj.

Znameniti raziskovalec pokrajin okoli severnega tečaja, g. Amundsen, je odpotoval, da skuša zopet potom letal doseči najsevernejšo točko naše zemlje. Predno je odpotoval iz Osla, glavnega mesta Švedske, je došlim novinarjem pravil sledeče o svojem potovanju:

Ugodno vreme in ugodna tla za pristanje sta glavna pogoja, od katerih zavisí naša zrakoplovna ekspedicija na severni tečaj.

Odleteli bomo v zadnji polovici maja, kajti v tem času je le dva do tri odstotke meglenih dni in megla ne sega daleč. Po raznih poskusih ne bo močnih vetrov, kajti temperatura je, nasprotno splošnemu mnenju, precej visoka in stalno okoli —5° C. Sicer pa je v krajih, preko katerih bomo leteli, v višini 1000 m zrak toplejši nego na površini ledu, kar je za nas zelo velike važnosti.

Vodi naših hladilnikov bomo dodali 40 % glicerina in tako bomo dobili zmes, ki zmrzne šele pri —15° C, kar nam bo prišlo zelo prav.

Na Spitzbergu, glavni postaji naše ekspedicije, smo postavili meteorološko postajo, ki je v rokah izvedencev prve vrste.

S posredovanjem ladje Farm, ki je opremljena z radioaparati, bomo dobivali vsak dan vremenska poročila od vseh postaj tečajnega pisa, iz Kanade, Alaske, Rusije in Sibirije, kar bomo lahko koristno primerjali z vremenskimi radiogrami ameriških postaj.

Pri tem fantastičnem potovanju na tečaj igra veliko vlogo možnost pristanja letal na ledu. Lahko bi se sicer zadovoljili s poletom na tečaj in nazaj, ne da bi se kje spustili na zemljo. Ze to bi bilo velikanske zemljepisne važnosti. Z instrumenti, ki jih imamo seboj, bi mogli napraviti celo vrsto meteoroloških opazovanj. Vendar bi se iz kateregakoli vzroka lahko pripetilo, da bi bili prisiljeni, spustiti se na zemljo in zato smo izbrali taka letala, ki nam olajšujejo pristanje na ledu.

Ce slučajno motor odneha, se bomo lahko brez nevarnosti spustili na tla in delali opazovanja neprecenljive vrednosti.

Zvedeli smo, da se nahajajo ogromne plavajoče ledene mize na vzhodni obali Groenlanda in mnenja sem, da ne bo težko, pristati na njih.

Naša letala so čisto posebne vrste, mogli bi jih imenovati »dvoživke«, ker se lahko spustijo na morje ali na sneg. Njih konstrukcija iz duralumina je zelo trdna. Ti stroji se lažje kretajo in niso tako težki kot hidroplani in tudi njih stabilnost je večja.

Debeli snežna plast pokriva polarni led in treba bo morda pristati na njej. Velikost in oblika teh »dvoživkih« letal je tako preračunana, da lahko pristanejo in spet odletijo v vsakem slučaju. Oni del, ki se bo pri pristajanju prvi dotaknil snežne skorje, je zelo močan, da bo kos silnemu sunku in prednji del je dovolj širok, da bo kidal sneg na stran.

Ce le mogoče, si bodo aeroplani sledili drug drugemu, da si v slučaju nezgode pomagajo. Piloti imajo seboj male bombe, ki spuščajo dim, da bodo v slučaju pristajanja lahko spoznali, v katero smer piba veter.

Računali smo tudi na najhujše: v slučaju, da se nam oba stroja potreta in smo prisiljeni, vrniti se peš, imamo vse potrebno seboj za dolgotrajno raziskovanje tečaja: obutev, obleko, sani, zložljive čolne, posteljno perilo, dalekostrelne karabinke, streljivo, kuhinjsko orodje itd. Razen tega imamo za vsakega udeleženca 30 kg hrane: konzerve, kondenzirano mleko, prepečenca itd.

Tečaj je oddaljen 437 milj od postaje, ki smo jo ustanovili na Kolumbijskem rtiču, tako imamo hrane za 6 tednov, če bi hodili dnevno 12 milj.

Iz tehničnega, kakor tudi iz znanstvenega stališča smo ukenili vse potrebno, da bo uspeh ekspedicije čim večji. Merili ne bomo samo globokine morja dan za dnem, temveč bomo delali tudi magnetska opazovanja. Da ne bomo pozabili opazovati toplomer, barometer in anemometer, se razume samo ob sebi.

* * *

sv Časopisje v CSR v številkah. Stara statistika časnikov iz leta 1848. kaže, da je izhajalo v deželah, ki tvorijo danes Češkoslovaško, vsega vkup 64 časnikov, in sicer: 22 čeških, 40 nemških in 2 poljska, ali čeških samo 34 odstotkov, nemških 62 odstotkov. To stanje se je na škodo češkega časopisja v naslednjih letih še poslabšalo, zakaj statistika iz leta 1855. kaže čeških časopisov samo 19 odstotkov proti 77 odstotkom nemških časopisov. Šele naslednja leta se je jelo češko časopisje razvijati in približevalo današnjemu številu. Danes izhaja v CSR 2060 časopisov, od teh je 615 političnih in 1445 nepolitičnih; čeških in slovaških je 65 odstotkov, nemških 29 odstotkov, madžarskih 3 odst., ruskih 0,7 odst., pa 0,3 odst. poljskih. Ce primerjamo te številke z odstotno statistiko prebivalstva po narodnosti (Čehov in Slovakov 65 odst., Nemcev 23 odst., Madžarov 5 odst., Rusinov 3 odstotke, Poljakov 0,6 odst.), vidimo, da imajo Čehoslovaki približno toliko časnikov, kolikor je primerno njih narodnosti, Nemci jih imajo prebitke, medtem ko je v Rusinih občutno pomanjkanje listov. Pri tem nedostatku je vsekako jako zanimivo nerazmerje med političnimi in nepolitičnimi časopisi. kajti v Pod-

karpatski Ruski sta od vsega števila 2 odst. političnih listov in samo 0,3 odst. nepolitičnih (nasprotno pa je v Pragi političnih listov samo 14 odst. proti 43 odst. nepolitičnih listov. Največ časopisov izhaja v Pragi, in sicer 34 odstotkov vseh listov, dasi živi v Pragi jedva 5 odst. vsega prebivalstva češkoslovaške republike. Na en list pride povprečno v Češkoslovaški 6607 prebivalcev; po narodnosti Čehoslovakov 6485, Nemcev 5214, Rusinov 32.811, Poljakov 10.815, Madžarov 9957. Iz tega je razvidno, da so Čehoslovaki, Nemci in Madžari s časopisi najbolj preskrbljeni. Od vsega števila časopisov je 131 dnevnikov, in sicer političnih čeških in slovaških listov 49, nemških 67, madžarskih 11 in drugojezičnih 4. Dasi je več nemških kakor čeških listov, jih na drugi strani češki listi glede števila izvodov daleko presegajo, zakaj povprečni natis čeških listov je v Čehih 30.992 proti 7679 nemškim izvodom, na Moravskem je pa povprečno število izvodov čeških listov 11.436, nemških pa 7890.

sv Zadnji Radetzkyjev veteran. Na Dunaju je umrl upokojeni podmaršal baron Nemčić v starosti 93 let. Pokojnik se je bojeval l. 1848. in l. 1859. v Italiji še pod Radetzkyjem, l. 1878. pa se je udeležil kot višji častnik okupacije Bosne. Zapušča soprogo iz znane rodbine Pongratz-ove, ki si je pridobila za povzdigo hrvatskega gospodarstva obilo zaslug.

sv 25 letnica italijanske polarne ekspedicije. Dne 23. aprila je poteklo 25 let, odkar je italijanska polarna ekspedicija pod vodstvom vojvode Abruškega dosegla svoj cilj in razvila Mussolini zastavo. Tem povodom je poslal Mussolini vojvodi Abruškemu, ki se nahaja sedaj v Somaliji, brzojavno čestitko.

sv Zračni ekspres bodočnosti. Vzemi karto v roke in poišči razdaljo med dvema krajema ob približno istem vzporedniku; poglej na globus in poišči najkrajšo zvezo med ravno istima krajema, pa boš ostrel in ne boš mogel sam sebi verjeti. Iz Paname v kitajsko mesto Šanghaj misliš da prideš najhitreje čez Tihi ocean naravnost čez, mimo Havajskih otokov; a pogled na globus te pouči, da je pot iz Paname čez Mehiko, Alasko in severovzhodno Sibirijo za celih 2200 km krajša kakor pa prej označena. — Najkrajša pot iz Berlina v San Francisco ne gre čez Atlantik in skoz Zedinjene države, temveč čez Islandijo in Grenlandijo. In ker je vrhu tega ugotovil Junkerjev »Eisvogel D 260« na svojih arktičnih poletih leta 1923, da je ozračje nad polarnimi pokrajinami neprimerno bolj mirno kakor pri nas, ima v bodočnosti prednost promet čez one pokrajine. Tako bo postalo letalo, oziroma zračna ladja uspešen tekmeč ekspresnim vlakom in brzim parnikom.

sv Upor Kurdov — zlomljen. Turki so nespretno organizirani upor že zadušili. Hitreje je šlo, kakor smo mislili. Ujet je tudi vodja upora, šejk Said, prepeljali so ga v Angoro. Turško vojaško sodišče ga bo sodilo kot upornika in mu gotovo ne bo dosti priznalo. Turška vlada bo svoje centralistične metode raztegnila na ozemlje Kurdov in si jih bo s tem seveda še bolj odtujila. Pa turška vlada se svojega uspeha ne more nemoteno veseliti. Pri prevajanju čet se je poslužila tudi prejšnje bagdadske železnice; to Angležem ni bilo všeč, ker so prišle turške čete v neposredno bližino spornega mosulskega ozemlja. Sedaj imajo Turki v Kurdistanu zbrano veliko armado in jo bodo imeli zbrano še naprej, da izvedejo v uporni deželi napovedane »reforme«. S tem se pa vprašanje Mosula le poostri in bo imela razmejitvena komisija dosti bolj težko stališče, kakor ga je pa imela dosedaj. Se bo morala zelo potruditi, da reši zamotano vprašanje na nepristranski način.

sv Uboja obdolžen in izpuščen. V Ameriki so izpustili trinajst uboja obdolženih obtožencev, ker je imela država preveč stroškov z njimi. Pri volitvah leta 1921. se je začel prepir, 4 so bili ubiti, 17 pa ranjenih; 13 največjih pretepačev so vtaknili v zapor. Po štiri letnih zaslubah se zmerom niso mogli ugotoviti glavnega krivca. In ker bi bil nadaljnji proces predrag, so vseh 13 izpustili.

Kolesa J. Gorec kupite najboljše in najcenejše pri trvdki palača »Ljubljanske kreditne banke« in Gospo-svetska cesta 14. Vsi DELI, OPREMA in PNEVMATIKA na zalogi!

Zanimivosti.

PARTENON, KRŠČANSKA CERKEV.

Grki popravljajo svoje najlepše starodavno svetišče, Partenon, in spet postavljajo stebre, ki so stoletja ležali prevrnjeni na tleh. Kmalu bo spet svetišče Atene stalo v vsej svoji lepoti prenovljeno tu, kot za časa Perikleja. O tej priliki lahko omenimo, da je to svetišče dolgo časa služilo kot krščanska cerkev.

Na cesarsko povelje so l. 429. odnesli kip boginje in Carigrad, svetišča pa niso podrli, temveč so ga spremenili v krščansko cerkev. Strop so nadomestili z obokom in v notranjosti so postavili tribune, kakor tudi apsidno. Nad njo so v stropu napravili okno.

Cerkev so v notranjosti okrasili z marmozem in slikarji in posvetili so jo Božji

Modrosti (Hagia Sophia), ki je nadomestila v tem bramu človeško modrost.

L. 662 so postavili v cerkvi dragoceno aiko Marije, o kateri so pravili, da je delo sv. Luke. To sliko so imenovali Panaghia Athéniosiosa. Cerkev so namreč posvetili Materi Božji (Theotokos).

Mnogo drugega ne vemo iz zgodovine te cerkve. L. 1019. je cesar Bazilij II., znameniti pobijalec Bolgarov, prišel vanjo in slovesno zahvalil Marijo za zmago. Tudi je predal cerkvi del vojnega plena. Ko so francoski križarji zasedli Grčijo, je Bernard Montferratski polatinil tamošnji cerkveni obred in Francoz Beraud, ki je bil l. 1209. imenovan atenskim nadškofom, je Partenon spremenil v katedralo Sv. Marije Atenske.

Tako je bil Partenon nekaj časa francoska cerkev, pozneje pa je prešel v roke Benečanov in slednjič Grkov. Ko so se pa slednjič Turki polastili Aten, so spremenili Partenon v mošejo in ji zgradili visok minaret, ki ga vidimo na slikah, katere so prinesli potovalci pred eksplozijo l. 1687. ki je ta božji hram težko poškodovala.

Omenimo še, da so v poznejših časih dali ime Partenon nekaterim nunskim samostanom. Tako se je na pr. imenovala znamenita opatija Sv. Križa, ki jo je ustanovila v Poitiersu pobožna kraljica Radegunda.

KAJ BO Z NAŠIM PODNEBJEM?

O tem vprašanju piše francoski abbé Th. Moreux, ravnatelj observatorija v Bourgesu v »Le Petit Journal« sledeče:

Ze četrto stoletje nam vremenski preroki iz zapečat skoraj vsako leto javljajo hude zime in suha poletja. Ce se ta prorokovanja uresničujejo, prihaja od tega, ker so to vrši perijodično.

Starejši ljudje se še spominjamo, da so bili nekaj letni časi bolj razdeljeni. Ko smo bili mladi, je po zimi več mesecev sneg pokrival zemljo in še pred kratkim je bilo poletje normalno.

Vse to se je pa spremenilo in najbolj čudno je, da se to vrši po vsej zapadni in deloma srednji Evropi gori do severnega tečaja.

Norveška pošilja vsako leto na Spitzberg znanstvene ekspedicije, ki javljajo klimatični položaj teh severnih pokrajin. Rezultati teh ekspedicij so silno zanimivi.

Pred l. 1918. so velikanske ledene plavjave pokrivalo ocean do junija. Tedaj se je šele začela tajati in krhati ogromna množina ledu. Julija in avgusta pa so plavajoči ledeni kosi pokrivali ta morja in končne vode Zalivskega toka so imele zelo nizko temperaturo, kar se je dalo predvsem opaziti vzdolž zapadne obale Spitzbergov.

Ze sedem ali osem let je pa tega, da se je ta toplota izredno dvignila in nje povprečnost je povsod višjo kot ona, ki jo je Nansen konstatiral pred petnajstimi leti.

Vse te podatke je potrdil geofizični institut v Tromsøju. Koncem februarja niso zapazili nobenih plavajočih plošč ob zapadni Spitzbergu in zaliv Kings-Bay je bil še vedno nezamrznjen, čeprav leži 79 stopinj severne širine! A še več, zima je bila tam gori, enako kot v Franciji, izredno mila. Danes je torej vse narobe in če bi bil vremenski prerok v teh krajih napovedal hudo zimo, bi se bil lepo urezal!

Odkod prihajajo ti pojavi, ki jih moramo smatrati za nenormalne, a samo radi tega, ker si jih ne vemo razlagati? Neki norveški učenjak jih pripisuje temu, da je Zalivski tok postal bolj toplel. Ta široki tok, o katerem so pred dvema ali tremi leti govorili, da ga ni več, ne obstoja samo naprej, temveč njegova temperatura raste. Ta stvar je pa velikanske važnosti za vso zapadno Evropo, kajti povzroča toplo podnebje ne samo v Franciji, temveč tudi v Angliji, Belgiji, Nizozemski in Danski. Vsi ti narodi uživajo njegov blagodejni upliv.

Ce se to nadaljuje, bo podnebje zapadne Evrope postalo vedno bolj »pomorsko«, kot ga imenujejo geografi. V takem podnebjem morje izenačuje velike spremembe temperature in ne dovoljuje niti prehudega mraza, niti prevelike vročine.

Iz tega se pa da sklepati na dve dejstvi, ki ju morajo učenjaki upoštevati.

Prvič si moramo biti svesti — čeprav problem vremenske napovedi za 48 ur ali več dni naprej še ni rešen — da lahko napovemo vreme za gotove dobe. Brez dvoma je pojav resničen, ki ga je nekaj konstatal Brückner, da namreč sledi v zapadni Evropi sedemnajstini deževnim letom 17 suhih let. Ta izrek pa ne zadostuje za določbo vremena enega samega leta.

V teku zadnjih 25 let so spitzberški ledeniki nazadovali za štiri kilometre in nihče se ne more spomniti, da bi se enaka stvar sploh kdaj bila pojavila. Ko so je človek prikazal v naših krajih, so v Evropi nastale ledene dobe, ki so se v teku stoletij zelo spreminjale. Časi teh ledenih dob se dajo zelo težko določiti. Številke, ki so jih nekateri nastavili, so brez vsake podlage, ker ne vemo, v kaki meri in pod katerimi uplivi se je naše podnebje spreminjalo v teku geoloških dob.

Ni dvoma, da leži vzrok teh velikih podnebnih sprememb v solnce. Solnce je ena onih številnih spremenljivih zvezd, ki jih je na nebu na milijone. Toda po kakih zakonih se vrše spremembe na njem? To iščemo že dolgo, a ta problem še daleko ni našel svoje razlage.

Gospodarstvo.

Sindikati nemške montanske industrije.

Služaj je hotel, da je rensko-vestfalski premošgovni sindikat potekel ravno koncem leta 1923., ko je prenehala tudi doba inflacije. Od tega časa naprej datirajo poizkusi za njegovo zopetno vpostavitve. Položaj za podjetnike se je razvijal vedno bolj v smeri, da bi mogla država zahtevati prisilen sindikat, kar je v Nemčiji po zakonu o gospodarstvu s premošgovno dovoljeno.

Najprvo so podaljšali stari sindikat do 15. januarja 1924 in začetkom leta 1924. se je tvorila delniška družba »Razdeljevalna in prodajna družba za ruski premog«. V tej družbi je bilo 98 odstotkov deležev starega sindikata. Koncem septembra je družba že razpadala v toliko, da je imela samo še 75 odstotkov članov starega sindikata.

V septembru lani se je 90 odstotkov rudnikov zedinilo za pogajanja glede ustanovitve novega sindikata, kar je bila kompromisna rešitev. Država je dala podjetnikom časa, da se sporazumejo, do 1. februarja letos. Nato se je rok podaljšal zopet do 24. marca t. l.

Po skoro enomesečnih pogajanjih je bila sklenjena in podpisana 20. t. m. pogodba o novem sindikatu. Novi sindikat bi držal 5 let.

Kakor hitro se je storil sindikat ruske premošgovne industrije, je začela tudi železarska industrija misliti na zopetno vpostavitve starega svojega sindikata, ki je nosil ime »Zveza jeklarov«. Tudi ta sindikat naj bi se sklenil na pet let. Kakor izgleda, bo tudi to najbrže še v teku leta 1925. ustvarjeno. Na podlagi novega sindikata jeklarske industrije bi se tudi začela pogajanja z montansko industrijo inozemstva glede razdelitve interesov sfer na svetovnih tržiščih.

V kratkem bomo imeli priliko videti, koliko bo mogla nemška vlada ščititi interese konzumentov.

* * *

g Naši vojni dolgovi v Severnoameriških Združenih državah. Iz Newyorka javljajo, da govore v newyorkških finančnih krogih o tem, da bi se imela v kratkem začeti med našo vlado in vlado severnoameriških Združenih držav pogajanja glede konsolidacije naših medvojnih dolgov v Ameriki. Ti dolgovi znašajo sedaj (vštevši neplačane obresti) nekaj nad 61 milijonov dolarjev.

g Tarifni odbor bo sklican! »Jugoslovanski Lloyd« poroča, da bo za drugo polovico meseca julija letos sklican stalni tarifni odbor v prometnem ministrstvu. Odbor bo razpravljal o projektu I. in II. dela železniške tarife, ki so jo ravno izdelali v prometnem ministrstvu.

g Nove telefonske centrale v Ljubljani in Mariboru. Na konferenci o razširjenju telefonskega prometa, o kateri smo že poročali, je bilo tudi sklenjeno, da se mora v najkrajšem času instalirati novi avtomatični telefonski centrali v Ljubljani in Mariboru. Centrali je dobavila Nemčija na račun reparacij. Poleg tega bo treba remedure tudi na progi Ljubljana—Belgrad radi prevelikega prometa.

g Stalna parobrodna zveza s Sušakom. »Dubrovačka Parobrodarska plovdba« javlja, da bo s 23. junijem letos upostavila redno potniško-tovorno linijo Sušak—Solun—turške in sirske luke—Aleksandrija.

g Kongres trgovskih korporacij v Zagrebu. Kongres je sprejel resolucijo, v kateri zahteva ustanovitev centrale trgovskih korporacij.

cij v Belgradu, sprejema principijelno zakon o prisilni poravnavi izven konkursa in zahteva nov zakon o prisilni poravnavi. Nadalje pričakuje zvišanja tarif za osebni in tovarni promet. Vlada naj postavi v obrtni zakon, da je članstvo v strokovnih organizacijah obvezno.

g Obtok bankovcev v Češkoslovaški. Po izkazu bančnega urada finančnega ministrstva češkoslovaške republike je znašal obtok bankovcev po izkazu z dne 23. t. m. 6.954 milijonov Kč, kar pomeni napram prejšnjemu izkazu z dne 15. t. m. zmanjšanje za 208 milijonov Kč. S tem je obtok bankovcev padel v Češkoslovaški že pod 7 milijard Kč.

g Sanacija bank in zadrug v Češkoslovaški. Rok za vlaganje prošelj za podporo iz posebnega fonda za omiljenje izgub, ki so nastale zaradi vojnih razmer, poteče 7. maja letos. Uprava fonda sestavlja ravnokar sanacijski načrt. Fond bodo najbolj obtežili izdatki za Moravsko-šlesko banko. Za sanacijo bo najbrže država izdala garantirane zadolžnice v roku 40 let odplačljive. Obresti teh zadolžnic bodo krili iz donosov za fond. Zadolžnic bodo izdali samo toliko, kolikor je sredstev za obrestovanje. Računajo z zadolžnicami v znesku poldruge milijarde Kč. — Za sanacijo propadlih zadrug bodo pritegnili 3 zadrugne zveze. Te bodo dobile zadolžnice in fonde in jih bodo mogle porabiti samo za izplačevanje terjatev.

g Pred znižanjem diskonta na Ogrskem. Kakor javljajo iz Budimpešte, namerava ogrska Narodna banka v kratkem znižati diskontno obrestno mero od 11 na 10 odstotkov.

g Stanje posevkov v Rusiji. Listi poročajo, da ozimina v Rusiji dobro uspeva. Bojazni glede tega se niso uresničile. Tudi posejana površina je znatno večja od one v lanskem letu.

g Produkcija umetne svile na svetu. Produkcija umetne svile na celem svetu je znašala v letu 1900 samo 200 ton, narasla pa je do leta 1913 na 12.000. Po vojni se je izdelalo umetne svile v l. 1922, 32.000 ton, v letu 1923 že 42.000 ton, lani pa 69.000 ton. V Ameriki so jo lani proizvedli 22.000 ton, v celi Evropi pa 47.000 ton. Izmed evropskih držav so proizvedli lani: Italija 12.600 ton, Nemčija 9.000 ton, Francija 6.300 ton, Anglija 6.300 ton in Avstrija 1000 (v letu 1923 še nič).

Borze.

Dne 28. aprila 1925.

DENAR.

Zagreb. Pešta 0.00858—0.00878, Berlin 14.70—14.85 (14.75—14.90), Italija 2.5246 do 2.5546 (2.5375—2.5675), London 297.03—300.03 (298.18—301.10), Newyork 61.36—62.36 (61.58 do 62.58), Pariz 3.2250—3.2750 (3.2050—3.2550), Praga 1.8225—1.8525 (1.8308—1.8608), Dunaj 8.63—8.83 (8.65—8.85), Curich 11.9850—12.0850 (12.01—12.11).

Curich. Belgrad 830 (8.30), Budimpešta 0.0072 (0.0072), Berlin 1.2280 (1.2270), Italija 21.10 (21.13), London 24.86 (24.90), Newyork 516.0 (516.0), Pariz 26.85 (26.7250), Praga 15.30 (15.3250), Dunaj 72.65 (72.70), Bukarešt 2.30 (2.30), Sofija 3.7750 (3.7750).

Dunaj. Devize: Belgrad 11.455, Budimpešta —, Kodanj 131.50, London 34.205, Milan 29.01, Newyork 709.35, Pariz 36.87, Varšava 136.15. — Valute: Dolarji 706.05, angleški funt 34.14, francoski frank 36.65, lira 28.97, dinar 11.41, češkoslovaška krona 20.99.

Praga. Devize: Lira 138.375, Pariz 176.0, London 162.925, Newyork 33.75.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7 odstotno invest. posojilo 60 do 62, Vojna škoda 160—162, Celjska pos. zaklj. 210, Ljubljanska kreditna 217 den., Merkantilna 110—124, Praštediona 800—805, Kreditni zavod 190—200, Strojne tovarne 134 bl., Trbovlje 385—395, Vevče 110—118, Stavbna družba 265—280.

Zagreb. Hrvatska Eskomptna banka, Zagreb: 105, Hrv. slav. zem. hipot. banka, Zagreb: 59—60, Jugoslavenska banka, Zagreb: 97, Ljubljanska Kreditna banka, tu: 230, Prva hrvatska štedionica, Zagreb: 800, Slavenska banka, Zagreb: 70, Dioničko društvo za eksploatacijo drva, Zagreb: 43—46, Hrv. slav. d. d. za ind. sečera, Osijek: 570—590, Našica: 50—55, Guttman: 370, Slavonija: 54—55, Trboveljska premošgovna družba, tu: 385 do 390, Združene papirnice, Vevče: 110—120, Vojna odškodnina: 161.50—161.75, 7 odstotno drž. inv. posojilo: 61.75—62.25.

Dunaj. Efekti: Alpine 37.1500, Greinitz 13.8, Kranjska industrijska družba 43.0, Trboveljska družba 45.2, Hrvatska eskomptna banka —, Leykam 13.9, Avstrijske tovarne za dušik 16.2, Slavonija 6.02.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Cerovi hlodi 25 cm, od 2 m dolž., sveži, fco nakl. post. 12 vag. 18—18 (zaklj. 18); travi monte 3-4, 6-8, fco meja 380 bl.; remeljri 4-8, 3-6, monte, fco meja 600 bl.; bukova drva 1 m dolž., suha, fco meja 25 den. — Žito in poljski pridelki: Pšenica Rosafé, jula vreče, par. Ljubljana 475 bl.; pšenica avstralska, jula vreče, par. Ljubljana 465 bl.; otrobi pšenični, debeli, par. Ljubljana 220 bl.; otrobi pšenični, drobni, par. Ljubljana 190 bl.; koruza promptna, par. Ljubljana 210 den.; oves, makedonski, orig., fco vagon, Ljubljana 345 bl.

Misijonski vestnik.

Čudni indo-kitajski običaji.

V časniku »Missions dominicaines« popisuje o. J. Mazelaygne čudne običaje v njegovem misijonskem okolišju v Indo-Kini:

Če prisostvujete pri nas pogrebu bogatna, boste naenkrat z začudenjem opazili dva ogromna ptiča z dolgimi kljuni. Domačini jih imenujejo gon-goe, Francozi pa marabouts, ker so nekoliko podobni tem ptičem. Slednjič zapazite, da sta to dva moška, zavita v belo rjuho in našemljena. Veliki kljun odpirata in zapirata s pomočjo rok. V verzih prepevata žalostinke, pri tem se pa prav smešno gibata in skačeta okoli. Naenkrat pa se začneta v največje veselje prisotnih s svojima kljunoma divje kavšati.

Kako je to, da se godijo pri pogrebu take neumnosti? Kaj hočete, treba je povabljenec malo pozabavati. Tako se zvirata pred občinstvom oba velika našoperjena ptiča in prepevata »legendo o štirindvajsetih pobožnih otrocih«, plešeta in uganjata neumnosti, da hitreje mine čas pred pogrebom.

V premošgovnih rodbinah pa obstoja še druga čudna navada. Da si morejo povabljenec boljše predstavljati srečo umrlega, ga pri vrodu v hišo upodobijo iz voska v naravni velikosti, tako točno kot je le mogoče. Enkrat sem šel izraziti svoje sožalje neki mandarinovi rodbini in sem komaj zdrževal smeh, ko sem videl, kako sedi umrlj pri vratih, po evropsko oblečen. Imel je prekrižane noge in cigareto v ustih. Bil je umrlemu res popolnoma podoben.

Najnespodobnejše se pa zdi človeku obnašanje povabljenec. Pred hišo umrlega se postavi začasna koliba iz vej ali bambusovih palic. Pokrita je z belimi prti in rjuhama (bela je namreč tu barva žalovanja). Tu je pro-

sta gostija. Medtem ko se drži rodbina umrlega precej spodobno in resno, se obnaša množica povabljenec izven ur žalovanja prav veselo: tu pijejo, jedo, kričijo, se smejejo in zabavajo kot pri najbolj veseli slavnosti. Očividno so mnenja, da dovolj častijo smrt s svojo prisotnostjo in dobrim tekom.

Pogreb se vrši počasi in z velikimi obredi in godbo. Grob ni globoko izkopen. Čarovnik je skrbno izbral njegovo lego, kar je zelo težka stvar, kajti spoznati mora, kje lazi podzemeljski znoj. Telo mora počivati v bližini njegovih potov. Vrsta tal, smer vodnega toka in vetrov imajo velik vpliv na pokojnikov mir in na procvitanje njegove rodbine. Ko je krsta položena v jamo, jo pusti čarovnik toliko časa premikati, dokler ne leži na centimeter natančno v smeri, katero zahteva. Naravno da pri taki veri ni mogoče imeti javnih pokopališč.

Ako so sorodniki umrlega reveži in ne morejo plačati razkošja imenitnega pogreba, pokopljejo mrtveca na skromen način. Če pa pridejo pozneje do denarja, ponovijo pogreb. Človek je že pozabil mrtveca, ki je umrl pred večimi leti in dobi na enkrat povabilo, naj prisostvuje njegovim pogrebnim svečanostim. Taki pogrebi, ki jih imenujejo »suhec« pogrebe, se vrše ravno tako, kot bi bila smrt nastopila pred dvema dnevnoma in obredi se vrše pred prazno krsto.

Iz teh podatkov čitatelji že lahko razvidijo, kako drugačen je utis smrti na tukajšnje pogane ali na kristjane. Pri nas prevladuje pri vsem velikem vprašanju odgovornosti pred Bogom. Oni pa mislijo edino na točno izpolnjevanje obredov. Če so se ti vršili v redu, pride umrlj v kraljestvo duhov, brez oziroma to, ali je bil pošten človek ali največji goljuf ali hudodelec. To mišljenje samo nam že kaže velikansko razliko med moralno višino obeh ver.

Socialni vestnik.

KAJ JE S SODIŠČI DELAVSKEGA ZAVAROVANJA?

To je vprašanje, radi katerega trpi in čaka rešitve svojih zadev nebroj delavcev in delavk. Zadnje čase sem imel več slučajev, ki so nereseni in čakajo razsodbe delavskega sodišča, ki je v zakonu o zavarovanju delavcev določeno in za rešitev spornih vprašanj mero-dajno.

Zakon o zavarovanju delavcev določa sodišča delavskega zavarovanja (III. del poglavja XIX., § 160—177) in sicer pravi § 160 o pristojnosti:

»Na sedežu vsakega okrožnega urada za zavarovanje delavcev se ustanavlja sodišče delavskega zavarovanja, ki je pristojno za to okrožje.

Ta sodišča so pristojna za vse spore, ki nastajajo med zavarovancem ali njegovimi pravno upravičenimi sorodniki na eni strani in esrednjim uradom odnosno okrožnim uradom za zavarovanje delavcev ali blagajno za zavarovanje delavcev prometnih podjetij, ki ima svoj sedež v sodnem okrožju na drugi strani, glede onih podpor ali odškodnin ob boleznih, onemoglosti, starosti in smrti in ob neizgledih, ki jih morajo poslednje dati v svojem področju po tem zakonu.

Imenovana sodišča na okrožnih uradih sestojajo iz predsednika odnosno njegovega namestnika, ki ga imenuje minister pravosodja iz sodnikov prvostopnih ali višjih sodišč, ki poslujejo na sedežu sodišča delavskega zavarovanja in najmanj 20 prisodnikov (voljenih sodnikov), katere izvoli za dobo treh let glavna skupščina okrožnega urada.

Ljubezen in zlato.

Angleški spisal Jack London, prevel J. M.

»Niste me prepodili,« je nekam vneto odvrnila. »Nisem abotno vzgojeno dekle. Že dolgo časa gledam in pazim sama nase; delala sem tako, ne da bi se bala. Dve nedelji sva bila skupaj, in prepričana sem, da se nisem zbalala niti Boba niti vas. To ni. Ne bojim se skrbeti zase, ampak svet hoče tudi skrbeti za človeka. To je tisti križ. Gre za to, kaj bi rekel svet o meni in mojem delodajalcu, če se redno sestavlja in jezdiva ob nedeljah med gričevjem. Čudno je to, pa je že tako. Z enim od uradnikov bi lahko jezdiva, ne da bi kdo kaj dejal, ampak z vami — ne.«

»Toda svet ne ve in ni treba, da bi vedel,« je vzklilnil.

»To dela celo stvar nekako še slabši, če se človek ne čuti v ničemer krivega, pa vseeno lazi po stranskih potih s polnim občutkom, kakor da bi res delal nekaj napakega. Lepše in pogumnejše bi bilo zame javno —«

»Iti z menoj v delavnik na obed,« je dejal Daylight uganivši pomen njenega nedokončanega dokazovanja.

Prikimala je.

»Tega ravno nisem imela v mislih, pa bodi. Rajši bi to storila z odkritim očesom in da bi vsakdo vedel, kakor pa da bi ravnala skrivši, pa bi ljudje izvedeli. To ne, da želim biti povabljena na obed,« je pristavila z nasmehom, »prepričana pa sem, da razumete moj položaj.«

»Torej zakaj ne bi jezdiva javno in odkrito z menoj?« je vzpodbujal.

Zmajala je z glavo z nekim obžalovanjem, kakor si je mislila, nato pa je iznenada nadaljeval.

»Glejte, Miss Mason, vem, da vam ni všeč, da govorimo o teh rečeh v pisarni. Tudi meni ni. Od človeka se pač ne pričakuje, da bi s svojo stenografsko govorilo o čem drugem kakor o stvarih, ki se tičejo pisarne. Ako v nedeljo jezdiva z menoj, se lahko dodobra pogovorimo o celi stvari in pridemo do kakega zaključka. Tam med gričevjem je prostor, kjer se lahko govori tudi o drugih rečeh ne samo o pisarniških. Menim, da ste me dozdaj že toliko spoznali, da veste, da ravnam pošteno. Jaz — jaz vas častim in spoštujem in ... vse to, in jaz ...« Začel je loviti besede in roka, ki je počivala na pivniku pisalne mize, se je vidno tresla. Skušal se je umiriti. »Hočem samo, želim to, bolj kakor kaj v svojem življenju. Jaz — jaz — se ne morem izraziti, vendar res želim, to je vse. Ali hočete? — Samo prihodnjo nedeljo? Jutri?«

Niti sanjalo se mu ni, da je njeno tiho pritrdjenje šlo v veliki meri na rovaš znoj na njegovem čelu, tresoč se roke in njegovega splošnega preočitega razburjenja.

Štirinajsto poglavje.

»Sveda, po govorjenju ljudi ni mogoče reči, kaj kdo hoče.« Daylight je z bicem drgnil Bobova uporna ušesa in zadovoljno pretehtaval pravkar izgovorjene besede. Iz njih ni bilo mogoče posneti, kaj je hotel z njimi povedati. »Želim namreč, da mi naravnost poveste, da se ne želite več sestajati z menoj, in mi navedete vzroke, ampak kako naj jaz vem, da so tisto vaši

pravi vzroki? Mogoče da se kar tako nočete seznaniti z menoj in mi tega nočete naravnost povedati z bojazni, da me ne bi zalili. Me razumete? Jaz sem zadnji, ki bi se vsiljeval, kjer me ne marajo. In ako bi jaz mislil, da vam ni prav nič do tega, da bi se še kdaj sešli z menoj, veste, bi jo tako presneto hitro potegnili, da bi me niti ne videli, tako bi se kadilo za menoj.«

Deda se je nasmehljala in molče je zdila dalje. In ta nasmehljaj je bil po njegovih mislih tako sladek, tako čudovit nasmehljaj, da takega še ni videl. Razlikoval se je od vsakega njenega prejšnjega smehljaja. Bil je nasmehljaj osebe, ki ga je vsaj malo poznala, ki se je prav malo seznanila z njim. Kajpada se je nasmehnila nevedoma. Do tega je moral priti v občevanju dveh oseb. Vsaki tujec, trgovec, uradnik, vsakdo bi po nekoliko slučajnih sestankih kazal podobna znamenja prijaznosti. Moralo je priti do tega, a v njenem sluščaju je ta smehljaj naredil nanj globlji vtisek; in povrh tega je bil smehljaj tako sladek, čudovit. Druge ženske, ki jih je poznal, se niso tako smehljale; o tem je bil prepričan.

Dan je bil srečen. Daylight jo je srečal na stranski cesti iz Berkeleyja in dolge ure sta bila skupaj. Stoprav sedaj, ko se je dan nagibal proti koncu in za njo se bližala cesti v Berkeley, je našel važni predmet.

Pričela je odgovarjati na njegove zadnje besede in on je hvaležno poslušal.

»Pa mislite, samo mislite, da so vzroki, ki sem vam jih navedla, edini? — Da ni nobenega vprašanja, da vas ne bi želela spoznati?«

»Potem bi priganjal in silil kot roga-

tec,« je dejal hitro. »Zakaj, vidite, opazil sem, da imajo ljudje, ki se nagibajo h kakim stvarim, mnogo rajši, da se pove vse. Ako pa bi vi imeli oni drugi vzrok pri roki, ako bi vas ne bila želja spoznati me, ako — ako, veste, ako bi mislili, da mojih čustev ne smete žaliti; samo zato ker imate dobro delo pri meni ...« Pri teh besedah je njegovo mirno presojlo neke možnosti preobladal strah, da bi ta možnost utegnila biti resnična, pa je izgubil nit svojih misli. »No, vseeno, treba vam je samo ziniti besedo, pa se umaknem. Brez neprijaznih čustev; imel bi bil slabo srečo v tem slučaju. Bodite torej odkritosrčni, gospica Mason, in povejte mi, ako je to vzrok — skoraj bi dejal, da je.«

Pogledala ga je hitro z očmi, ki so bile malec vlažne deloma od užaljenosti deloma od jeze.

»Oj, to pa ni pošteno,« je vzklilnila. »Dajete mi na izbero, da vam lažem in vas žalim, da bi se očevala samo sebe s tem, da bi se vas zmebala, ali pa da zavržem svojo zaščito s tem, da vam povem resnico, kajti potem bi ostali, pa silili dalje, kakor ste sami rekli.«

Lica so ji bila zardela, ustnice so ji utripale, vendar mu je še dalje zrla odkrito v obraz.

Daylight se je zadovoljno nasmehal.

»V resnici sem vesel, gospica Mason, v resnici sem vesel teh besedi.«

»Vendar vam nič ne pomagajo,« je naglo nadaljevala. »Ne morejo vam nič pomagati. Ne pustim, da bi. Današnja jeza je najina poslednja, in ... pri vratih smo.«

(Dalje sledi.)

Poleg teh sodišč določa zakon tudi vrhovno sodišče delavskega zavarovanja, ki je pristojno reševati pritožbe zoper razsodbe sodišča delavskega zavarovanja. Sedež vrhovnega sodišča je na sedežu osrednjega urada.

§ 177 zakona o zavarovanju delavcev določa, da predpiše ureditev teh sodišč in postopek minister pravosodja sporazumno z ministrom za socialno politiko.

Kakor rečeno, je to določeno z zakonom, in zakon je izšel in stopil v veljavo 30. maja 1922 in se pričel izvajati 1. julija istega leta. Ker traja poslovna doba teh sodišč 3 leta, bi ravno letos morali biti sodniki zopet imenovani. Če bodo, je vprašanje. Nezasišeno pa je, da se v tem pogledu dosedaj ni ukrenilo potrebno, da bi bila ta sodišča upostavljena in bi se tako rešilo nebroj spornih slučajev, vrhulega pa tudi omogočilo rednejše poslovanje okrožnih uradov. Tako pa član-zavarovanec vloži pritožbo, okrožni urad odgovori, da bo pritožba predložena delavskemu sodišču, akt pa roma v čakalnico. Jasno, da v takem slučaju dotični zavarovanec zabavlja, se jezi in to nad zavarovanjem in okrožnim uradom, kakor tudi nad uradništvom, ki pa vsi skupaj niso v stanu odpomoci in so na stvari popolnoma nedolžni.

To so stvari, ki jemljejo zavarovanju ugled in sejejo nezaupanje med delavci-zavarovalci do teh institucij in zavarovanja samega.

Ni zadosti vstaviti zakon, skrupčan, kakor je ravno zakon o zavarovanju delavcev, temveč mora biti vse dejstvo, usmerjeno tako, da ohrani vero prizadetih, jim krepki zaupanje, ne pa, da ga ubija. Na ta način ne bo noben zakon dosegel svojega smotra in ne bo zadovoljil onih, ki jim je namenjen. Prav posebno pa velja to za socialne zakone, ker je reševanje socialnih problemov zelo delikatno.

Ko je stopil zakon v veljavo, je moralo biti kar čez noč vse preurejeno, zavarovanje centralizirano ne glede na slabe posledice, ki jih je ta naglica rodila. Razumljivo: korita so morala biti hitro stesana, denar čimprej v centralni bisagi — sedaj je pa čas, je polževa pot tudi nekaj vredna, si izmislijo oni, ki jim je socialno zavarovanje bilo samo golo sredstvo za golove namene.

Mogoče bo kak pomislek tudi radi sodišč, češ ni izvoljene skupščine. To pa ne drži. Res je, da ni voljenih delegatov in redne skupščine. Toda, če se je lahko tri leta vodilo in gospodarilo, zakaj bi tega ne bilo mogoče že prej z imenovanjem izvršiti? Sicer pa so vo-

litve bile že določene in osrednji urad je izdal že tozadevno okrožnico pod št. 2787/25 z dne 10. februarja 1925 (Radniška zaštitna broj 1—2/25), po kateri bi se morale izvršiti volitve po vseh okrožnih uradih do 1. septembra 1925. S temi bi bilo potem urejeno lahko tudi sodišče delavskega zavarovanja. Vendar z enkrat zopet ne bo nič, volitve so ali vsaj bodo preložene; zakaj, to si lahko mislimo. Ni dovolj persekucij v državnih uradih, tudi v zasebne urade socialnih zavodov se hoče uvažati.

Tudi to naj še pride; bo delavstvo vsaj poprej izpregledalo, kam vse to vodi. C.

Prosveta.

pr Gospa Anka Koščević-Badalič, ki nastopi na IV. abonma-koncertu Filharmonične družbe v ponedeljek, dne 4. maja, je v Zagrebu znana kot ena najboljših koncertnih pevk. Njen sopran je mehak kakor baržun ter izredno obsežen. Srednja in globoka lega sta zelo močni, v višini pa ima glas popolnoma jasno, da metalno barvo. Gospa je izredno muzikalna ter se odlikuje po izvrstni deklamaciji ter plemenitem fraziranju. Ruske pesmi, katere ima na svojem sporedu, je naštevala nalašč za koncert 27. marca t. l., katerega ponovi sedaj v Ljubljani.

Narodno gledališče v Ljubljani.

DRAMA:

Začetek ob 20 zvečer.

Sreda, 29. aprila: ROKA ROKO UMIVA. Red A.
Četrtek, 30. aprila: DELAVSKA PREDSTAVA pri znižanih cenah.
Petek, 1. maja: ZAPRTO.
Sobota, 2. maja: ROKA ROKO UMIVA, OBE OBRAZ. Red D.
Nedelja, 3. maja: VDOVA ROŠLINKA. Izven.

OPERA:

Začetek ob pol 20 zvečer.

Sreda, 29. aprila: ZAPRTO.
Četrtek, 30. aprila: DON PASKVALE. Red B.
Petek, 1. maja: PRODANA NEVESTA. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Dve ljudski predstavi po izredno znižanih cenah bosta v ljubljanskem Narodnem gledališču v četrtek pred prvim majem in v petek prvega maja. V četrtek se vprizori v dramskem

gledališču na izraženo željo delavstva Tučičeva »Golgota« v režiji g. Rogoza in z gg. Rogozovo, Rogozom, Drenovcem, Skrbinkom in Kraljem v glavnih vlogah. 1. maja pa pojo v opernem gledališču Smetanova komična opera »Prodana nevesta«. Režira g. Bučar, dirigira g. Balatka. Kecal poje g. Betetto, ki je dosegel ravnokar v Pragi s to vlogo sijajen uspeh. Marinko poje gna Rozumova, Janka g. Kovač. Ostale vloge pojo Korenjakova, Ribičeva, Ropasova in Vaška g. Mohorič itd. Obe ljudski predstavi se igrata izven abonmanov.

Ljubljanska opera. V četrtek 30. t. m. se poje Donnizettijeva komična opera »Don Pasquale« za red B. Sodelujejo ga Lovšetova in gosposjce: Banovec, Šubelj, Zupan. Dirigira g. Neffat, režira g. Bučar.

Naša opera pripravlja reprizo Leoncavallove opere »Glumač«, Petra Corneliusa opero »Bagdaski brivci«, D'Albertovo opero »Mrtve oči in Offenbachovo opero »Hoffmanove pripovedke«.

Cerkveni vestnik.

e Cerkev sv. Jožefa v Ljubljani. 3. maja praznovanje varstva sv. Jožefa. Za pripravo tridnevnic (30. aprila, 1. in 2. maja): jutraj ob 6. sv. maša z blagoslovom, zvečer ob 7. kratka pridiga in blagoslov. — Na praznik (3. maja): jutraj ob 6. skupno sv. obhajilo, ob 8. slovesna sv. maša; popoldne ob 4. govor, procesija in posvetitev sv. Jožefu.

e Verskoznanstveno predavanje za izobražene pri sv. Jožefu bo nocoj ob pol 8. v dvorani. Predava magr. prof. dr. Ujčič: Teološko pojmovanje človeškega zakona. Gostje dobrodošli.

Prosvetna zveza.

Katero prosvetno društvo ali kongregacija želi napraviti misijonsko predavanje med 4. in 10. majem, naj sporoči Prosvetni zvezi. Iz Afrike, iz srednjega Sudana je dospel v Ljubljano p. Bernard Kohnen iz družbe sinov Srca Jezusovega in želi napraviti več skiptičnih predavanj. Ima s seboj 60 lepih slik. Predava v hrvaškem jeziku. Ker je čas omejen, zato je nujen takojšnji odgovor.

Dijaški vestnik.

d Tovariši. Akademski kongregacija ima danes ob četrta na 21. redni tedenski sestanek v kapeli frančiškanskega samostana. Prefekt C. A. M.

Naznanila.

Strokovno zdravniško društvo v Ljubljani priredi mesečno zborovanje v petek, dne 1. maja t. l. v ženski bolnišnici s sledečim sporedom: 1. Klinika netuberkuloznih obolenj juvenilnega kolka s kritičnega vidika; predava prim. ortop. odd. dr. Minaš. 2. Pyaemia post. abortum; referira asistent dr. Lovro Savnik. 3. Primer operirane hidronefroze; demonstrira sekundarij dr. B. Benčan. — Pričetek z demonstracijami točno ob 6. uri zvečer. — Odbor.

Delavstvo pri tvrdki Kunc et komp. v Ljubljani naznanja, da se vrši društvena sv. maša v nedeljo dne 3. maja 1925 ob devetih dopoldne v cerkvi Marijini na Rožniku.

Turistika in sport.

Društvo ostrostrelcev ljublj. glavn. strelišča, ustan. 1562, naznanja svojim članom, da je strelišče pod Rožnikom vpostavljeno. Poskusno streljanje se vrši v nedeljo, dne 3. maja 1925, ob 2. uri popoldne za vse društvene člane. Redno streljanje se otvori v nedeljo, dne 10. maja; dalje se bo streljalo dne 17. in 24. maja ter 7. in 14. junija 1925 ob isti uri. Ker bo postavilo društvo tudi nekaj tarč za mladinsko streljanje, naj se društva ali skupine, ki se zanimajo za to vrsto streljanja, obrnejo pismeno na strelski svet. Pojasnila daje društveni blagajnik Ant. Schuster, Ljubljana, Mestni trg 25.

Dirko novej so priredili 19. aprila na sportnem prostoru S. Giovanni pri Trstu. Izkazala se je popolna nesposobnost teh ptic za dirke. Občinstvo je bilo zelo razočarano, posebno še, ker je reklama prej toliko govorila o uspehih v Južni Afriki in drugod.

Darovi.

Mesto venca na grob pok. g. Jadvige Šubice, vdove po pok. ravn. Šubicu, je učiteljski zbor Tehniške srednje šole v Ljubljani daroval 500 Din dijaškemu podpornemu društvu na Tehniški srednji šoli.

Poizvedovanja.

Našel se je v nedeljo dopoldan svezeni ključev; dobe se v St. Peterski vojašnici, soba štev. 4.

SREBRNE KRONE

kupujem. - Ponudbe upravi lista pod šifro »KRONE«.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znakmo!

Fotografski UCENEC

ozir. UCENKA na delo se sprejme s 15. junijem. Naslov v upravi »Slovenca« pod šifro »Pošten« št. 2809.

KUHARICA

Isče službe v župnišču. — Ponudbe pod štev. 2810 na upravo »Slovenca«.

Natakarica

na račun se sprejme takoj v večjo trg. hišo, ki je važna tudi snazhenja perila. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod Zanesljiva 2802.

ZVEST, ZANESLJIV in POSTEN

Isče zaposlitve kot PORTIR ali ČUVAJ v tovarni ali podjetju, prevzame tudi nadzorstvo delavcev. — Položi kavelj Din 25.000. Ponudbe pod šifro »Zaposlitve« št. 2724 na upravo »Slovenca«.

Kupim hišo.

Ponudbe na upravo lista pod »Ljubljana ali predmestje«.

DAMSKO KOLO

dobro ohranjeno, kupim. — Opis in cena na naslov: JANKO ŽUNKO — LOZ.

Kolo moško, rabljeno, v dobri stanju, kupim. Ponudbe upravi pod Takoi.

Posojilo!

Isčem za dobo 2 mesecev 15.000 Din proti garanciji s 100.000 Din. Samo resne ponudbe na upravnishvo pod šifro »Resen« št. 2737.

Koštrunovo meso

se prodaja od danes naprej po 15 Din kilogram na stojnici ANTON BIZILJ, Šolski drevored. 2804

Stavbno PARCELO

pripravno za industrijo, na Slovenski cesti, poleg Celovske ceste v Sp. Šiški, poceni prodam. — Poizve se pri J. Seidl, Sp. Šiška, Celovska c.

Damske slamnike

kakor tudi preoblikovanje zadnje novosti, si oskrbite pri Alojziju ŠKRABAR, DOMZALE.

Prodajam damske modne slamnike

na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani v tržnih dnevih ter tudi prenavljam stare. Velika izbira za maj. 1., 2. in 3. maja NOVOSTI. 2783

Vsled preselitve

se prodaja OPRAVA za dve sobi in kuhinjo. Cena ugodna. Tudi stanovanje na razpolago. Poizve se: Cankarjevo nabrežje 7/III - desno.

Javna zahvala.

Podpisani dr. Artur Wurzbach, odvetnik v Predvoru in lastnik požara prizadete poslojpa grad Predvor nad Kranjem, se topla zahvaljuje ugodni ZAVAROVALNICI »SAVA« d. d. v Zagrebu, ki je po svojem generalnem zastopstvu za Slovenijo v Ljubljani jako kulantno priznala in izplačala odškodnino za škodo, ki sem jo dne 15. marca 1925 po požaru utrpel. Radi tega se čutim dolžnega, da se ji javno zahvalim in jo priporočam vsakomur kar najtopleje. — Predvor, 27. aprila 1925.

Dr. Artur Wurzbach.

Damski in dekliški

slamniki

po znižanih cenah RAVNOKAR DOSLI!

Oblike, damske od 70 do 150 Din, - otroške od 50 do 70 Din, - nakitni od 100 Din naprej, dokler traja zaloga. Oglejte si cene v izlozbi!

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg 21.

DRVA za kurjavo

(odrezki od žagel) po zmerjeni ceni — dokler traja zaloga — se dobe pri Ivanu ŠIŠKA, Ljubljana, Metelkova ulica št. 4. 2574

IZJAVA.

Podpisani izjavljam, da prokleujem in obžalujem vse, kar sem žaljivega izustil v Vevčah napram odhodu udrženja vojnih invalidov, vdov in sirot podružnica v Ljubljani, zlasti pa kar sem žaljivega govoril zoper toč. predsednika toč. Jerneja BAJZLJA, ker je bilo vse neresnično in neutemeljeno. — Zahvaljujem se, da so odstopili od kaz. postopanja. - Lj., 18. IV. 1925. Fr. Kopač l. r., voj. invalid.

MODRA GALICA ZORA

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro GOSTILNA št. 2785.

Dobro vpeljana s krasnim senčnatim vrtno, kegljiščem, vrtno za zelenjavo, primernim gospodar. poposlojem in gostiln. opravilo, s takojšnjim stanovanjem, na promet. prostoru, v bližini vojašnice, v večjem mestu Slovenije, se prodaja pod ugodno ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod